

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 21 yil « 18 » iyun

№ 380

Toshkent sh.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

“Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институтини янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2020 йил 18 февралдаги ПФ–5938-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Куйидагилар:

фуқаролар йиғинлари тоифаларини, фаолиятининг асосий принципларини, ҳуқуқий мақоми, органлари, комиссиялари ва жамоатчилик тузилмаларини, йиғин раиси (оқсоқоли), унинг ўринбосарлари ва маслаҳатчиларининг ваколатларини, йиғинлар фаолиятининг ҳисоби ва ҳисоботини, шунингдек, уларни қайта ташкил этиш ва тугатиш тартибини назарда тутувчи **Фуқаролар йиғини тўғрисидаги намунавий низом 1-иловага мувофиқ;**

фуқаролар йиғинларидаги комиссияларнинг ҳуқуқий мақоми, асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари, уларнинг аъзоларига қўйиладиган талабларни, фаолиятини ташкил этиш тартибини назарда тутувчи **Фуқаролар йиғини комиссиялари тўғрисидаги намунавий низом 2-иловага мувофиқ;**

фуқаролар йиғинларидаги жамоатчилик тузилмаларининг мақсади, асосий вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятларини ҳамда унинг фаолиятини ташкил этиш тартибини белгиловчи **Фуқаролар йиғини ҳузуридаги жамоатчилик тузилмалари тўғрисидаги намунавий низом 3-иловага мувофиқ;**

фуқаролар йиғини раисига (оқсоқолига) гувоҳнома ва кўкрак нишони бериш, уларнинг шакли, гувоҳнома бланкаларини тайёрлаш, ҳисобга олиш, фойдаланиш ҳамда сақлаш тартибини белгиловчи **Фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) гувоҳномаси ва кўкрак нишони тўғрисидаги низом 4-иловага мувофиқ;**

фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил этиш, бошқарув ҳужжатларини тайёрлаш ҳамда уларнинг ижросини таъминлаш, йиғинга тушган ҳужжатларни рўйхатга олиш масалаларини тартибга солувчи **Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил қилиш ва олиб бориш тартиби тўғрисидаги низом 5-иловага мувофиқ тасдиқлансин.**

2. Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда:

ўн кун муддатда Фуқаролар йиғинининг “Аёллар маслаҳат кенгаши” фаолиятини самарали ташкил этиш учун ҳар бир фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган ижтимоий соҳа объектлари (таълим муассасалари, оилавий поликлиникалар, оилавий шифокор пунктлари, маҳаллалар)да мавжуд имкониятни манзилли ўрганиш ва таҳлил қилиш орқали алоҳида хоналар ажратиш, уларни зарур жиҳозлар билан тўлиқ таъминлаш ҳамда кенгаш аъзоларининг ишлаши учун зарур шарт-шароитлар яратиш чораларини кўрсин;

бир ой муддатда тасдиқланган намунавий низомлар асосида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан тегишли низомларнинг тасдиқланишини таъминлашга ҳамда уларнинг ўз фаолиятини мазкур низомлар асосида ташкил этишига кўмаклашсин;

уч ой муддатда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ходимларининг малакасини оширишга доир ўқув семинарларини ўтказсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ҳамда “Маҳалла” хайрия жамоат фондининг Фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) гувоҳномаси ва кўкрак нишонини тайёрлаш сарф-харажатлари “Маҳалла” хайрия жамоат фондига тушган қўшимча ҳомийлик маблағлари ҳисобидан амалга оширилиши тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 6-иловага мувофиқ айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ижтимоий ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари Б.А. Мусаев ҳамда Ўзбекистон Республикаси маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазири Р.Т. Маматов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 18 июндаги 380-сон қарорига
1-илова

Фуқаролар йиғини тўғрисида НАМУНАВИЙ НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом фуқаролар йиғинларининг мақоми, мақсади ва асосий ваколатлари, ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлари, уларнинг фаолиятини ташкил этиш тартибини, шунингдек, фуқаролар йиғини ходимларининг ваколатларини белгилайди.

2. Фуқаролар йиғинининг:

расмий номи: _____.

манзили: _____.

ҳудуди: _____.

3. Фуқаролар йиғинлари фаолиятини ташкил этишнинг самарали механизмларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш мақсадида барча фуқаролар йиғинлари географик жойлашуви ва аҳоли сони бўйича тоифаларга ажратилади.

Фуқаролар йиғинлари географик жойлашуви бўйича қуйидаги тоифаларга бўлинади:

шаҳарда;

туман марказида;

туман марказигача 30 км бўлган масофада;

туман марказидан 30 км ва ундан олис масофада, тоғли ва чўл ҳудудида;

чегара (ёки анклав) ҳудудда жойлашган фуқаролар йиғинлари.

Фуқаролар йиғинлари аҳоли сони бўйича қуйидаги тоифаларга бўлинади:

1000 нафаргача аҳолиси бўлган;

1001–2000 нафаргача аҳолиси бўлган;

2001–4000 нафаргача аҳолиси бўлган;

4001–6000 нафаргача аҳолиси бўлган;

6001–8000 нафаргача аҳолиси бўлган;

8000 нафардан зиёд аҳолиси бўлган фуқаролар йиғинлари.

4. Фуқаролар жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, бевосита ёки ўзларининг сайланадиган вакиллари орқали ўзини ўзи бошқаришда тенг ҳуқуқларга эга.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқаришга доир ҳуқуқларини чеклаш тақиқланади. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятига давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда уларнинг мансабдор шахслари аралашшига йўл қўйилмайди.

5. Фуқаролар йиғинлари фаолиятининг асосий принциплари қонунийлик, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги, демократия, ошкоралик, ижтимоий адолат, маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни ҳал этишда мустақиллик, жамоавийлик, аҳоли олдида ҳисобдорлик, жамоатчилик асосидаги ўзаро ёрдам, ижтимоий шериклик, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналарни ҳисобга олишдан иборат.

6. Фуқаролар йиғини давлат ҳокимияти органлари тизимига кирмайди ва қонунчилик ҳужжатлари билан берилган ўз ваколатларини тегишли ҳудуд доирасида амалга оширади, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат хизматлари марказларида ҳисобга қўйилган кундан эътиборан юридик шахс мақомига ҳамда ўз номи кўрсатилган муҳрга ва банкда ўз ҳисобварағига эга бўлади.

7. Фуқаролар йиғини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари билан кафолатланган ҳуқуқ ва эркинликлардан фойдаланишда, ўз манфаатларидан, ривожланишнинг тарихий хусусиятларидан, шунингдек, миллий ва маънавий қадриятлардан, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни ҳал қилишда мустақил бўлиб, аҳоли манфаатларини ифодалайди ва унинг номидан тегишли ҳудуд доирасида амал қиладиган қарорлар қабул қилади.

8. Фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссияси фуқаролар йиғини органлари ҳисобланади.

Фуқаролар йиғинининг органлари фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови натижалари бўйича фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан бир ой мобайнида шакллантирилади.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг намунавий тузилмаси ушбу Намунавий низомга иловада келтирилган шаклда белгиланади.

9. Фуқаролар йиғини фаолиятини ўз ҳудудида амалга оширади.

10. Шаҳарча, қишлоқ ва овул фуқаролар йиғинини тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек, уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ва номини ўзгартириш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Шаҳарлардаги, туманлар марказларидаги, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ва овуллардаги маҳалла фуқаролар йиғинларини тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек, уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг илтимосномалари асосида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

2-боб. Фуқаролар йиғинининг мақсади ва ваколатлари

11. Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий мақсади маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни ҳудудидаги фуқароларнинг манфаатларидан, ривожланишнинг тарихий хусусиятларидан, шунингдек, миллий ва маънавий кадриятлардан, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда ҳал қилиш, уларнинг ҳуқуқий маданияти ва ижтимоий фаоллигини ошириш, “Обод ва хавфсиз маҳалла” тамойили асосида ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлашдан иборат.

12. Фуқаролар йиғини қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

а) ўз фаолиятини ташкил этиш соҳасида:

фуқаролар йиғини раисини (оқсоқолини) рағбатлантириш ёки уни лавозимидан озод қилиш тўғрисида қарор қабул қилади;

фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) жамоатчилик асосида фаолият кўрсатувчи маслаҳатчиларини ва фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар аъзоларини, тафтиш комиссиясининг раиси ҳамда аъзоларини сайлайди ва лавозимидан озод этади;

фуқаролар йиғини кенгашини шакллантиради ва фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ишини ташкил этади;

фуқаролар йиғинининг низомини ҳамда фуқаролар йиғини ходимларининг одоб қоидаларини тасдиқлайди;

фуқаролар йиғини раисига (оқсоқолига) ишончсизлик билдириш тўғрисида қарор қабул қилади;

фуқаролар йиғинининг фаолият дастурини, харажатлар сметасини тасдиқлайди;

ҳар чоракда камида бир марта фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг), унинг ўринбосарлари ва маслаҳатчиларининг ҳамда бир йилда камида бир марта тафтиш комиссияси раисининг ҳисоботларини эшитади ва тегишли қарорлар қабул қилади;

ўз маблағларини шакллантиради, фуқаролар йиғини мол-мулкига эгалик қилади, ундан фойдаланади ва уни тасарруф этади, молиявий маблағларнинг сарфланиши устидан назоратни ташкил этади;

маъмурий-худудий бирликлар, маҳалла фуқаролар йиғинларининг чегараларини ўзгартириш, маҳалла фуқаролар йиғинлари, кўчалар, майдонлар ва бошқа объектларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш ҳақида ваколатли давлат органларига ва халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига илтимосномалар киритади;

ўз ваколатига кирувчи масалалар бўйича манзилли дастурлар ва “йўл хариталари”га давлат органлари ва ташкилотлари томонидан кўриб чиқилиши мажбурий бўлган асосланган таклифлар киритади;

рейтинг баҳолаш натижаларига кўра фаолияти “намунали” деб топилган фуқаролар йиғинининг малакали ва ташаббускор ходимларини давлат ҳокимияти органларининг кадрлар захирасига киритиш бўйича тавсиялар беради;

б) ижтимоий-маънавий муҳитни мустаҳкамлаш ҳамда оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш соҳасида:

оилаларни мустаҳкамлаш ҳамда хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

аҳолини, шу жумладан, ёшларни миллий ва маънавий қадриятлар, маҳаллий урф-одат ва анъаналар билан таништиради ва уларни тарғиб қилади;

тўйлар ва бошқа маросимларни ўтказиш юзасидан тавсиялар беради;

ёшлар таълим-тарбиясида ва оилаларни мустаҳкамлашда кекса авлод вакилларининг ролини оширишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширади;

давлат ҳокимияти органларига миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни сақлашга кўмаклашади;

маҳалладаги уюшмаган ёшларни ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган зарур чора-тадбирларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

в) ҳуқуқ-тартибот соҳасида:

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларига ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга кўмаклашади;

қонунлар ва бошқа қонунчилик ҳужжатларининг ижро этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади;

“Обод ва хавфсиз маҳалла” тамойилининг тўлақонли ва самарали жорий этилишини таъминлаш чораларини кўради;

ҳудудларда ҳуқуқбузарликлар, айниқса, вояга етмаганлар, ёшлар ва аёллар ўртасида ҳуқуқбузарликлар профилактикасига доир таъсирчан ишларни ташкил этади;

озодликдан маҳрум этиш жойларидан озод этилган, шунингдек, пробация назоратидаги шахсларнинг ижтимоий-меҳнат реабилитацияси ва жинойтчиликнинг олдини олишга доир тадбирларни ижтимоий мослашув марказлари билан биргаликда амалга оширади;

г) атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва ободонлаштириш соҳасида:

давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларига атроф муҳитни муҳофаза қилишга кўмаклашади;

ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, тегишли ҳудудни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария жиҳатдан тозалаш тўғрисида қарорлар қабул қилади, шу жумладан, жамоатчилик ёрдамини (ҳашарни) уюштиради, кўриклар ва танловлар ўтказади;

атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ҳудуднинг санитария ҳолати, уни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш масалалари юзасидан ўз ваколати доирасида тегишли ҳудудда жойлашган ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитади ҳамда уларнинг натижалари бўйича қарорлар қабул қилади;

кўп квартирали уйларни бошқариш органлари билан кўп квартирали уйларга туташ ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга доир ишларни ташкил этиш ҳамда бошқа масалалар бўйича ҳамкорлик қилади;

д) *ижтимоий - иқтисодий соҳада:*

ҳудуднинг ўзига хос йўналишлари ва “ўсиш нуқталари”дан келиб чиқиб, ҳудудни комплекс ривожлантиришни таъминлашга, тегишли ҳудуд доирасида ободонлаштиришга, кўкаламзорлаштиришга ва санитария ҳолатини яхшилашга қаратилган тадбирлар режаларини тасдиқлайди;

ҳудудда оилавий тадбиркорлик, хунармандчилик, касаначилик ва бошқа тадбиркорлик фаолияти турларини ҳамда томорқа ер эгаларининг фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашади;

жисмоний ва юридик шахслардан ихтиёрийлик асосида маблағлар ва ҳомийлик хайрияларини шакллантиради ва ундан фойдаланади;

маҳалла марказлари ва гузарларини барпо этиш масалаларини кўриб чиқади ва таклиф киритади;

ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари бўйича таклифлар ишлаб чиқади;

ваколатли давлат органлари билан биргаликда фуқаролар йиғини ҳудудида қурилиши мўлжалланаётган иморатларнинг мақсадга мувофиқлигини кўриб чиқади;

ҳар чоракда камида бир марта тегишлича оилавий поликлиникалар, оилавий шифокор пунктлари, мактабгача таълим ташкилотлари ва таълим муассасалари раҳбарларининг ҳисоботларини эшитади;

ҳалқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларининг аъзолигига номзодлар бўйича тавсиялар тақдим этади;

ҳалқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларининг мажлисларида муҳокама қилиш учун участка сайлов комиссияси аъзолигига номзодлар тақдим этади;

референдум ўтказувчи тегишли округ комиссияларига референдум ўтказувчи участка комиссиялари аъзолигига номзодлар тақдим этади;

сайлов комиссияларига фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан кузатувчилар юборади;

фуқароларга қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда тегишли ҳужжатлар берилишини таъминлайди;

ҳар чоракда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туманлар ва шаҳарлар ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг фуқаролар йиғинлари фаолияти соҳасига кирувчи масалалар юзасидан ҳисоботларини эшитади. Фуқаролар йиғинларининг ҳисоботлар тўғрисидаги баённомаларининг нусхалари уларнинг ҳисобини юритиш, фуқаролар йиғинларининг мурожаатлари кўриб чиқилиши устидан назоратни амалга ошириш мақсадида тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаларига юборилади;

е) давлат органлари ва мансабдор шахслар билан ҳамкорлик қилиш соҳасидаги ваколатлари:

аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини кўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

тегишли ҳудудда фуқаролар ва юридик шахсларга хусусий мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган турар жойлардан фойдаланилиши, шу жумладан, паспорт режимига риоя этилиши, яшаётган шахсларнинг доимий яшаш жойи ёки вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олиниши ва тегишли шартномаларнинг мавжудлиги юзасидан назоратни амалга оширишда ички ишлар органларига ёрдам кўрсатади;

ижтимоий кўллаб-қувватлашга муҳтож бўлган кам таъминланган оилаларни, ёлғиз кекса фуқароларни, пенсионерларни ва ногиронлиги бўлган шахсларни Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш агентлигининг ҳудудий бўлинмалари билан биргаликда аниқлайди ва ҳисобини юритади;

фуқаролар йиғинларида фуқароларнинг шахсий-бирламчи ҳисоби юритилишини таъминлайди, мудофаа ишлари бўлимлари билан келишган ҳолда ҳарбий ҳисобга олиш бўйича мутахассисни тасдиқлайди;

фуқароларни табиий офатларга қарши курашга ва уларнинг оқибатларини тугатишга жалб этишга кўмаклашади;

аҳолидан солиқлар ва йиғимлар ўз вақтида ундирилишини таъминлашда солиқ органларига ҳақ тўлашни назарда тутувчи шартнома асосида кўмаклашади;

коммунал тўловлар ундирилишини таъминлашда, иссиқлик ва электр энергияси, иссиқ ва совуқ сувдан тежамли фойдаланиш бўйича тадбирлар ўтказишда ҳақ тўлашни назарда тутувчи шартнома асосида кўмаклашади;

тегишли ҳудуднинг, сув таъминоти манбаларининг, турар жойларнинг, таълим муассасаларининг санитария ва экологик ҳолати, ёнғинга қарши хавфсизлик талабларига, ветеринария, санитария қоидалари ва гигиена нормалари, савдо қоидалари ва фуқароларга хизмат кўрсатиш маданиятига риоя этилиши устидан назоратни амалга оширишда шартнома асосида тегишли давлат органларига кўмаклашади;

ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз кекса фуқароларга патронаж ёрдами ҳамда шу мақсадда ажратилган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан ёрдам кўрсатилишига кўмаклашади;

етим болалар, ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болалар ҳақидаги маълумотларни васийлик ва ҳомийлик органларига тақдим этади, шунингдек, бундай болаларни тегишли давлат муассасаларига жойлаштиришга кўмаклашади;

ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари бўйича таклифлар ишлаб чиқади;

ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, фуқаролар йиғинлари ва кўп квартиралли уйларни бошқарувчи ташкилотлар фаолиятидаги муаммоларни аниқлайди ҳамда ҳал этиш бўйича таклифлар киритади;

аҳолининг томорқа хўжалигидан мақсадли фойдаланишини ташкил этишга кўмаклашади;

иморатлар қуриш ҳамда ҳовлилар ва уйлар атрофидаги ҳудудларни сақлаш қоидаларига риоя этилишини таъминлашда давлат органларига кўмаклашади;

аҳоли, жумладан, ёшлар ва хотин-қизлар бандлигига кўмаклашиш, ҳарбий хизматдан захирага бўшатиш, жазони ижро этувчи муассасалардан озод этилган шахсларни ишга жойлаштиришга кўмаклашади.

Фуқаролар йиғинлари мурожаатлари кўриб чиқилишида юзага келган қонунбузилиш ҳолатлари бўйича судга мурожаат қилиши мумкин.

Фуқаролар йиғинлари томонидан кўриб чиқилиши мажбурий бўлган таклифларни кўрмасдан қолдириш қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка сабаб бўлади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари аҳоли муаммоларини аниқлаш ва ҳал этишда ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар (кейинги ўринларда – секторлар), Халқ қабулхоналари билан ҳамкорлик қилади. Ҳар чоракда фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) томонидан тақдим этилган маълумотларда келтирилган энг долзарб муаммолар секторлар раҳбарлари ва Халқ қабулхоналари томонидан тегишли дастурларни ишлаб чиқишда инobatга олиш учун тавсия этилади.

Халқ қабулхоналари фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) томонидан давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг ҳудудга бириктирилган масъул ходимлари, сектор штаби аъзолари, йўл қурилиши, электр, газ, сув, канализация, коммунал ва ижтимоий соҳа вакилларининг ҳудудда амалга оширган ишлари натижаси бўйича киритилган маълумотларда кўрсатилган ҳолатлар юзасидан тегишли ташкилотларга тақдимномалар, мансабдор шахслар ва ходимларни рағбатлантириш ёки интизомий жавобгарликка тортиш бўйича таклифлар киритади.

13. Фуқаролар йиғини қуйидаги мажбуриятларга эга:

ўз фаолиятини қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низомга риоя қилган ҳолда амалга ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига ва давлат мақсадли жамғармаларига нодавлат нотижорат ташкилотлар учун назарда тутилган тартибда солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловларни тўлаш;

фаолияти тўғрисида солиқ ва статистика органларига белгиланган тартибда ҳисоботлар тақдим этиш;

ўз ходимлари билан меҳнат шартномасида келишилган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш;

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бухгалтерия ҳисобини юритиш.

Фуқаролар йиғини қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларни ҳам ўз зиммасига олиши мумкин.

14. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари жамоатчилик назорати субъектидир.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари:

давлат органларига аризалар, шикоятлар ва таклифлар билан мурожаат қилишга, шунингдек, уларга сўровлар юборишга;

давлат органларининг очиқ ҳайъат мажлисларида иштирок этишга;

ижтимоий аҳамиятга молик масалалар, шунингдек, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, давлат органларининг бошқа қарорлари лойиҳалари юзасидан жамоатчилик муҳокамасини ўтказишга;

давлат органларининг, улар мансабдор шахсларининг фаолиятига тааллуқли ва ижтимоий аҳамиятга эга бўлган ёхуд фуқароларнинг, юридик шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига, жамият манфаатларига дахлдор масалалар юзасидан жамоатчилик эшитувини ўтказишга;

давлат органларининг ва улар мансабдор шахсларининг фаолиятини жамоатчилик манфаатига дахлдор ахборотни йиғиш, умумлаштириш ва таҳлил этиш орқали жамоатчилик мониторингини амалга оширишга;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва давлат органларининг бошқа қарорлари лойиҳаларини жамоатчилик экспертизасидан ўтказишга;

турли ижтимоий гуруҳларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари тўғрисидаги, давлат органларининг, улар мансабдор шахсларининг қонунчилик ҳужжатлари талабларига риоя этишига, фуқароларнинг, юридик шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини, жамият манфаатларини таъминлашга доир фаолияти тўғрисидаги фикрини баҳолаш мақсадида ахборотни йиғиш, умумлаштириш ҳамда таҳлил этиш орқали жамоатчилик фикрини ўрганишга;

давлат органлари мансабдор шахсларининг ҳисоботлари ва ахборотини эшитишга ҳақли.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари жамоатчилик назоратини “Жамоатчилик назорати тўғрисида”ги, “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида” ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва ушбу Низом асосида амалга оширади.

Давлат органлари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига жамоатчилик назоратини амалга оширишда кўмаклашиши ва қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ уларнинг мурожаатлари юзасидан ўз вақтида чора-тадбирлар кўриши шарт.

3-боб. Фуқаролар йиғини мажлисини (фуқаролар вакилларининг йиғилишини) чақириш тартиби

15. Фуқаролар йиғини мажлисида ўн саккиз ёшга тўлган ва фуқаролар йиғини ҳудудида доимий, вақтинча ёки асосан яшаётган шахслар қатнашади.

Фуқаролар йиғини мажлиси фуқаролар йиғини кенгаши томонидан заруратга кўра, лекин ҳар чоракда камида бир марта чақирилади.

Фуқаролар йиғини мажлиси халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлигининг туман (шаҳар) бўлимининг фуқаролар йиғини кенгашига берган тавсиясига кўра ёки фуқаролар йиғини мажлисида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган аҳолининг

камида учдан бир қисми ташаббуси билан навбатдан ташқари чақирилиши мумкин.

Фуқаролар йиғини мажлиси фуқаролар йиғинида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган аҳолининг ярмидан кўпроғи ҳозир бўлган тақдирда ваколатлидир.

16. Фуқаролар йиғини мажлисини чақиришнинг имкони бўлмаган тақдирда, фуқаролар йиғини кенгаши фуқаролар вакилларининг йиғилишини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилади. Тегишли ҳудуддаги ҳар бир кўча ва кўп квартиралли уйлар аҳолисининг умумий йиғилишларида оддий кўпчилик овоз билан фуқаролар вакили сайланади.

Ҳар чоракда ўтказиладиган фуқаролар вакилларининг йиғилиши 6000 нафаргача аҳолиси бўлган фуқаролар йиғинларида фуқаролар вакиллари умумий сонининг камида учдан икки қисми, 6000 нафардан зиёд аҳолиси бўлган фуқаролар йиғинларида камида учдан бир қисми ҳозир бўлган тақдирда, ваколатлидир (фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови бундан мустасно).

Фуқаролар йиғини ходимлари ва уларнинг яқин қариндошлари шунингдек, кўчабоши ва уйбошилар фуқаролар вакиллари бўлиши мумкин эмас.

17. Фуқаролар йиғини мажлисини олиб бориш учун раёсат сайланади. Фуқаролар йиғини мажлисини фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли) ёки раиснинг ўринбосарларидан бири (бундан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш бўйича чақирилган фуқаролар йиғини мажлиси мустасно) олиб боради. Барча масалалар бўйича қарорлар очиқ ёки яширин овоз бериш орқали оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади.

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш бўйича фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган тартибда чақирилади ва ўтказилади.

18. Фуқаролар йиғини мажлиси ўтказилган санаси, ҳозир бўлган фуқаролар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган баённома юритилади. Фуқаролар йиғини мажлисининг баённомаси ва қарори фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли), у йўқлигида эса мажлисда раислик қилган унинг ўринбосарларидан бири томонидан имзоланади.

19. Фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг вакиллари ўз фаолиятларига доир масалалар бўйича маслаҳат овози билан иштирок этишга ҳақлидир.

4-боб. Фуқаролар йиғини кенгаши

20. Фуқаролар йиғинининг қарорларини бажариш ва фуқаролар йиғини мажлислари оралиғидаги даврда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг жорий фаолиятини амалга ошириш учун фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғинининг кенгаши шакллантирилади.

Фуқаролар йиғини кенгаши коллегиял орган бўлиб, унинг таркибига фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли), унинг ўринбосарлари (фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича, оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича, ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарлари) ва маслаҳатчилари (фуқаролар йиғини раисининг ёшлар масалалари бўйича ҳамда кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчилари), оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассис, кўчабоши, уйбоши, шунингдек, ҳудуддаги мактабгача таълим ва таълим муассасалари, оилавий шифокор пунктлари ва оилавий поликлиникаларнинг раҳбарлари киради.

21. Фуқаролар йиғини кенгаши:

фуқаролар йиғини мажлисини (фуқаролар вакилларининг йиғилишини) чақиради;

фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарларини, шунингдек, оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассисни фуқаролар йиғини раисининг туман (шаҳар) маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими билан келишган ҳолда киритадиган тақдимномасига асосан лавозимга тасдиқлайди ва лавозимдан озод этади, шунингдек, рағбатлантиради ёки уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллайди;

ҳар ойда фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссияларнинг ҳисоботларини эшитади ҳамда уларнинг ишини мувофиқлаштиради;

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатларига уларнинг сайловчилар билан учрашувларини уюштиришда, фуқароларни қабул қилишда, уларга ўз сайлов округларида бошқа ваколатларини амалга оширишда кўмаклашади;

оммавий-сиёсий, маданий-маърифий, спорт тадбирлари ва бошқа тадбирлар ўтказилишига кўмаклашади;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга, уларнинг жамият ҳаётидаги, оилада маънавий-ахлоқий муҳитни шакллантиришдаги, ёш авлодни тарбиялашдаги ролини оширишга қаратилган чора-тадбирларни кўради;

рўйхатдан ўтмаган диний ташкилотлар фаолият кўрсатишининг олдини олиш, фуқароларнинг диний эътиқод эркинлиги ҳуқуқига риоя этилишини таъминлаш, диний қарашларни мажбуран сингдиришга йўл қўймаслик чора-тадбирларини кўради, мазкур масалада ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан ҳамкорлик қилади;

диний ташкилотлар ноқонуний фаолиятининг олдини олиш бўйича тегишли давлат органлари билан ҳамкорлик қилади;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган ёки авф этилган шахсларни жамиятга ижтимоий мослаштиришда тегишли давлат органлари

билан ҳамкорликда манзилли ва профилактик чора-тадбирларни амалга оширади;

ёш авлодни тарбиялаш масалалари юзасидан таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилади;

тегишли ҳудудда яшовчи фуқаролар бандлигини таъминлашга, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ва касаначиликни ташкил этишга кўмаклашади;

тегишли ҳудуддаги аҳолининг ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, моддий маданий мерос объектларини яроқли ҳолда сақлаш, қабристонлар барпо этиш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ва яроқли ҳолда сақлашга доир ишларда ихтиёрийлик асосида қатнашишини ташкил этади, ана шу мақсадларда туман (шаҳар) ижро этувчи ҳокимият органи ажратадиган моддий маблағлардан ва бошқа воситалардан, ўз маблағларидан фойдаланади, жамоатчилик ёрдамни (хашарларни) уюштиради, кўриклар ва танловлар ўтказиши;

томорқа ер эгаларининг фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашади;

тегишли ҳудудда жамоат тартибини ва жамоат хавфсизлигини таъминлашда, шу жумладан, фуқароларнинг келиши ва кетишини ҳисобга олишни ташкил этишда, вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ҳамда ҳуқуқбузарликлар профилактикасига доир ишларда ва уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга кўмаклашади;

аҳоли коммунал хизматлар ҳақини тўлиқ тўлашини таъминлаганлиги учун фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига шартнома асосида ўтказиладиган маблағларни кам таъминланган оилаларга коммунал хизматлар ҳақини тўлашда ёрдам бериш, фуқаролар йиғинлари органларининг ходимларини рағбатлантириш учун, шунингдек, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга оид ишларни ўтказишга сарфлайди;

кам таъминланган оилаларга уларнинг уйлари ва квартираларини таъмирлашда, шунингдек, коммунал хизматлар ҳақини тўлашда ёрдам кўрсатиш учун ихтиёрийлик асосида жисмоний шахслардан маблағ йиғиш, юридик шахсларнинг маблағларидан шартнома асосида фойдаланиш тўғрисида қарорлар қабул қилади;

эгасиз мол-мулкни, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига мерос тариқасида ўтган мол-мулкни, шунингдек, даволаш муассасаларида турганлиги муносабати билан вақтинча бўлмаган ёлғиз шахсларнинг мол-мулкни, ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларида ёки васийлик ва ҳомийликда турган, оилага тарбияга топширилган етим болаларнинг, ота-онаси қармоғидан маҳрум бўлган болаларнинг мол-мулкни сақлаш чораларини кўради;

кам таъминланган оилалардан бўлган ёшларга, жумладан, никоҳ ва бошқа тўй тадбирларини, шунингдек, дафн маросимларини ўтказишда ҳомийларни жалб қилиш орқали кўшимча моддий ёрдам кўрсатади;

ер участкаларини бериш (реализация қилиш) масалаларини кўриб чиқишда иштирок этиш учун туман (шаҳар) комиссиясига ўз вакилини юборади.

22. Фуқаролар йиғини кенгашининг мажлиси фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан, заруратга кўра, лекин ойида камида бир марта ўтказилади.

23. Фуқаролар йиғини кенгашининг мажлиси, агар унинг ишида кенгаш аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

24. Фуқаролар йиғини кенгаши мажлисини фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли), у бўлмаган тақдирда эса унинг ўринбосарларидан бири олиб боради.

25. Фуқаролар йиғини кенгашининг қарори очик овоз бериш йўли билан қабул қилинади.

Қарор, агар уни фуқаролар йиғини кенгашининг ҳозир бўлган аъзоларининг ярмидан кўпроғи ёқлаб овоз берган бўлса, қабул қилинган ҳисобланади.

26. Фуқаролар йиғини кенгаши мажлисида баённома Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил этиш тартиби тўғрисидаги Низомга асосан юритилади. Баённомада мажлис ўтказилган сана, ҳозир бўлган кенгаш аъзолари ва фуқаролар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар ҳақидаги маълумотлар кўрсатилади. Мажлис баённомаси ва қарорлар фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли), у йўқлигида эса мажлисда раислик қилган унинг ўринбосари томонидан имзоланади.

27. Фуқаролар йиғини кенгашининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялари ва бошқа жамоатчилик тузилмалари томонидан ижро этилиши шарт.

28. Фуқаролар йиғини кенгаши қарорларини бажармаслик ёки зарур даражада бажармаслик қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

29. Фуқаролар йиғини кенгаши қарорлари фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши), кенгаш томонидан бекор қилиниши ёки суд қарорига асосан ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

5-боб. Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссияси

30. Фуқаролар йиғинларида фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича қуйидаги комиссиялар тузилади:

оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси;

хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия;

ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия;

экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия.

Тегишли ҳудуддаги муаммоларнинг долзарблигига қараб, фуқаролар йиғини томонидан фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар ҳам тузилиши мумкин.

31. Фуқаролар йиғини раиси – оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси, фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари – хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия, фуқаролар йиғини раисининг ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосари – ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича ҳамда экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияларнинг фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради.

Комиссия аъзоларини сайлаш очик ёки яширин овоз бериш йўли билан амалга оширилади. Комиссия таркибига номзоди кўрсатилган шахс фуқаролар йиғинида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган тақдирда сайланган ҳисобланади.

32. Фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятини текшириш учун фуқаролар йиғини аъзолари орасидан таркиби камида уч кишидан иборат тафтиш комиссияси тузилади.

Тафтиш комиссияси ўз фаолиятида мустақилдир ва фақат фуқаролар йиғинига ҳисобдор бўлади.

Тафтиш комиссияси аъзолари бир вақтнинг ўзида фуқаролар йиғини бошқа органининг аъзоси бўла олмайди.

33. Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссияси ўз фаолиятини фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан тасдиқланадиган низомларга мувофиқ амалга оширади.

34. Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва тафтиш комиссиясини тузиш, қайта ташкил этиш ҳамда фаолиятини тугатиш тартиби, шунингдек, уларнинг ваколатлари, комиссияларнинг аъзоларини сайлаш (таркибдан чиқариш) тартиби комиссияларнинг намунавий низомларида белгилаб қўйилади.

6-боб. Фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари

35. Маҳаллада ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, фарзанд тарбиясига оид масалаларда ота-оналарнинг малакасини оширишда ёрдам бериш, бу борада оилалардаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш ишларини янада такомиллаштириш мақсадида фуқаролар йиғини ҳузурида “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмаси ташкил этилади.

“Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмаси фаолияти фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари томонидан ташкил қилинади ва мувофиқлаштирилади.

36. Маҳаллада ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини сақлашда кекса авлод вакиллари ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг нафақадаги ходимларининг бой ҳаётий тажрибасидан унумли фойдаланиш мақсадида фуқаролар йиғинлари ҳузурида “Кексалар маслаҳати” гуруҳи ташкил этилади.

“Кексалар маслаҳати” гуруҳлари фаолияти фуқаролар йиғини раиси томонидан ташкил қилинади ва мувофиқлаштирилади.

37. Маҳаллада ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ва ҳал этишга кўмаклашиш, оилаларни мустаҳкамлаш ва уларнинг фарзанд тарбиясидаги ролини ҳамда ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган маслаҳатлар бериш, “одобли қиз”, “иффатли келин” ва “маърифатли аёл” ғояларини кенг тарғиб этиш мақсадида фуқаролар йиғини ҳузурида “Аёллар маслаҳат кенгаши” жамоатчилик тузилмаси ташкил этилади.

“Аёллар маслаҳат кенгаши” жамоатчилик тузилмаси фаолиятига қоида тариқасида, фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари раҳбарлик қилади.

38. Маҳаллада жамоат хавфсизлигини таъминлаш, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги ишларни кучайтириш мақсадида ҳарбий хизматга чақирилувчилар, олий ҳарбий билим юртлари ва ички ишлар органларига номзодлар орасидан “Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳи шакллантирилади.

“Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳи фаолияти фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари томонидан ташкил қилинади ва мувофиқлаштирилади.

39. Маҳаллада тадбиркорлик фаолиятини, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ва хунармандчилик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш мақсадида фуқаролар йиғини ҳузурида тадбиркорлик бўйича маслаҳат маркази ташкил этилиши мумкин.

Фуқаролар йиғини ҳузуридаги тадбиркорлик бўйича маслаҳат маркази фаолияти, қоида тариқасида, фуқаролар йиғини раисининг ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосари томонидан ташкил қилинади ва мувофиқлаштирилади.

40. Фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмаларини тузиш, қайта ташкил этиш ҳамда фаолиятини тугатиш тартиби, шунингдек, уларнинг ваколатлари, жамоатчилик тузилмаларининг аъзоларини сайлаш (таркибдан чиқариш) тартиби уларнинг намунавий низомларида белгилаб қўйилади.

7-боб. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли), унинг ўринбосарлари ва маслаҳатчиларининг ваколатлари

41. Фуқаролар йиғини раиси ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

фуқаролар йиғини ва унинг органлари фаолияти доирасида иш юритишнинг тўғри ташкил қилиниши ҳамда самарали олиб борилишини, шунингдек, қабул қилинган қарорларнинг ўз вақтида ижро этилишини таъминлайди;

фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакиллари йиғилишига) – фуқаролар йиғини раисининг жамоатчилик асосида фаолият кўрсатувчи маслаҳатчиларини ва фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар аъзоларини, тафтиш комиссиясининг раиси ҳамда аъзоларини сайлаш учун номзодларни тақдим этади;

фуқаролар йиғини кенгашига – фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарларининг, шунингдек, оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассиснинг номзодини тасдиқлаш учун тақдим этади;

тегишли ҳудудда маслаҳат марказлари ишини ташкил этади;

спиртли ичимликлар, гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддаларни суиистеъмол қилиши натижасида фуқарони муомала лаёқати чекланган деб топиш тўғрисида ёки фуқарони руҳий ҳолати бузилганлиги (руҳий касаллиги ёки ақли заифлиги) туфайли муомалага лаёқатсиз деб топиш ҳақида судга ариза беради;

кам таъминланган оилаларнинг, етим болаларнинг, ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг, шунингдек, табиий офатлардан ва техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлардан жабр кўрган фуқароларнинг моддий ва уй-жой, маиший шароитларини яхшилаш тўғрисида тегишли давлат органларига таклифлар киритади;

маҳаллий давлат ҳокимияти органларига янги қабристонларни барпо этиш ва мавжуд бўлганларини реконструкция қилиш ҳақида таклифлар киритади;

вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича жамоатчилик ишларини ташкил этади;

кексаларнинг, айниқса ёлғиз кексаларнинг муаммоларини манзилли ўрганиш ва бартараф этиш чораларини кўради, уларга моддий кўмаклашиш, ижтимоий кўллаб-қувватлашни таъминлашда ҳуқуқий, методик ва амалий ёрдам кўрсатиш ишларини ташкил этади;

тегишли ҳудудда байрам кунлари ва муҳим саналар билан боғлиқ оммавий тадбирлар ўтказилишини ташкил қилади;

рўйхатдан ўтмаган диний ташкилотлар фаолият кўрсатишининг, диний қарашларни мажбуран сингдириш ҳолларининг олдини олишга доир ишларни ташкил этади, виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига риоя этилиши билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳал этади;

жисмоний ва юридик шахслар ва уларнинг вакилларини қабул қилади, муурожаатларини кўриб чиқади;

фуқаролар йиғини ходимларининг фаолиятига баҳо бериш ҳамда уларни рағбатлантириш ёки уларга нисбатан интизомий жазо қўллаш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига тақдимнома киритади;

тегишли давлат органларидан муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар, моддий маданий мерос объектлари ҳақида маълумотлар сўрайди ва олади, уларни сақлаш юзасидан маҳалла аҳолиси орасида тушунтириш ишларини амалга оширади;

ҳар чоракда ўз маҳалласи ҳудудидаги долзарб муаммолар тўғрисидаги маълумотларни ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар (кейинги ўринларда – сектор) раҳбарлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналарига (бундан буён Халқ қабулхоналари деб юритилади) тақдим этиб боради ҳамда мурожаатлари бўйича амалга оширилган ишлар юзасидан тегишли давлат ташкилотидан ҳисобот талаб қилади, бажарилмаган тақдирда, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашига кўриб чиқиш учун маълумот киритади;

мунтазам равишда давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг ҳудудга бириктирилган масъул ходимлари, сектор штаби аъзолари, йўл қурилиши, электр, газ, сув, канализация, коммунал ва ижтимоий соҳа вакилларининг ҳудудда амалга оширган ишлари натижаси юзасидан ёзма равишда секторлар раҳбарлари ва Халқ қабулхоналарига маълумот киритади;

фуқаролар йиғинига бириктирилган давлат идоралари вакилларининг ҳудудда амалга оширган ишлари бўйича ҳисоботларини қабул қилади;

кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчи, фуқаролар йиғинининг оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси ҳамда “Кексалар маслаҳати” гуруҳининг фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жалб этилган маблағлар ва ҳомийлик хайрияларидан мақсадли фойдаланишни, бухгалтерия ҳисоби тўғри юритилишини ва ҳисоботи тақдим этилишини таъминлайди, шунингдек, ҳар чоракда фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакилларининг йиғилишига) жалб этилган маблағлар ва ҳомийлик хайрияларидан фойдаланиш тўғрисида ҳисобот беради;

давлат органлари ва ташкилотларидан ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш билан боғлиқ зарур ҳужжатлар, статистик ва бошқа маълумотлар, таҳлилий материаллар, хулосалар ва бошқа ахборотларни сўраб олади, қонунга асосан тарқатилиши тақиқланган ёки чекланган ахборотлар бундан мустасно;

давлат органларида, шу жумладан, судда, юридик ва жисмоний шахслар билан муносабатларда фуқаролар йиғинининг манфаатларини ифодалайди, фуқаролар йиғини номидан шартномалар, шу жумладан, меҳнат шартномалари тузади;

давлат органлари ва бошқа ташкилотларга фуқаролар йиғини фаолиятига доир масалалар юзасидан таклифлар киритади ва уларнинг кўриб чиқилишида иштирок этади;

халқ депутатлари туман (шаҳар) кенгашларига фуқаролар йиғини фаолиятига доир масалалар юзасидан кўрилиши мажбурий бўлган масалаларни киритади;

уй-жой мулкдорларининг умумий йиғилишига бошқарувчи ташкилот, бошқарувчи ёки ширкат бошқаруви раиси билан тузилган шартномани бекор қилиш тўғрисида таклиф киритади;

кўп квартирали уйларни бошқариш билан боғлиқ масалаларда уй-жой мулкдорларининг розилиги асосида уларнинг номидан бошқарувчи ташкилот, бошқарувчи ёки ширкат бошқаруви раиси билан ўзаро муносабатларга киришади;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ва улар мансабдор шахсларининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорларини бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги учун мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисида тегишли давлат органларига ва бошқа корхоналар, муассасалар ҳамда ташкилотларга тақдимномалар киритади;

жамият ва мамлакат ҳаётида фаоллик ва ташаббускорлик кўрсатган, ўзининг самарали меҳнати билан маҳалладаги муаммоларни ҳал этишга муносиб ҳисса қўшган фаолларни “Маҳалла ифтихори” кўкрак нишонига тақдим этиш учун номзод этиб кўрсатиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритади;

фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосарининг (профилактика инспекторининг) фаолиятига баҳо бериш ҳамда уни рағбатлантириш ёки унга нисбатан эгаллаб турган лавозимидан озод этишгача бўлган жазо чораларини қўллаш бўйича тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ва Тошкент вилояти ички ишлар бош бошқармалари ҳамда вилоятлар ички ишлар бошқармаларига улар томонидан кўриб чиқилиши мажбурий бўлган тақдимнома киритиш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклиф киритади.

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ўлимни қайд этиши, хат-хабарларни, шу жумладан, пул ва посилкаларни олишга, иш ҳақини ҳамда меҳнат муносабатлари билан боғлиқ бўлган бошқа тўловларни олишга, муаллифлар ва ихтирочиларга тўланадиган ҳақларни, пенсиялар, нафақалар ва стипендияларни, шунингдек, банклардан маблағларни олишга ишончномаларни тасдиқлаши мумкин.

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) фуқаролар билан муносабатларда одоб-ахлоқ қоидаларига қатъий риоя этишга ва ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида ўзига маълум бўлган ахборотларнинг қатъий сир сақланишини таъминлашга мажбур.

Фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

тегишли ҳудудда жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизликни таъминлаш ишларини ташкил этади, ушбу йўналишда бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликни амалга оширади;

ҳудуддаги криминоген вазиятни, ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши сабаблари, уларга имкон берувчи шарт-шароитларни ўрганади ва натижалари бўйича фуқаролар йиғини раиси, туман (шаҳар) ички ишлар органи, маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлимига тегишли маълумот ва таклифларни тақдим этади;

ҳуқуқбузарликларни аниқлаш ва уларга чек қўйиш, уларнинг содир этилиши сабаблари ва бунга имкон берувчи шарт-шароитларни бартараф этиш бўйича профилактик чора-тадбирларни, ҳуқуқбузарликларни содир этишга мойил шахслар билан профилактика ишларини амалга оширади;

профилактик ҳисобга олишни, шу жумладан, ҳуқуқбузарликлар, уларни содир этган шахслар ва ҳуқуқбузарликлардан жабрланганлар ҳисобини қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда юритади, уларга ҳуқуқий, ижтимоий, психологик, тиббий, педагогик ва бошқа турдаги ёрдамларни кўрсатишга қаратилган чораларни амалга оширади;

давлат органлари ва ташкилотлари, фуқаролик жамияти институтлари вакилларини жалб этган ҳолда ҳуқуқбузарликлар профилактикаси, фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини ошириш, уларга қонунга ҳурмат ҳиссини сингдириш бўйича тадбирлар ўтказади;

давлат органлари, жамоат ва бошқа ташкилотлар раҳбарларига ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши сабаблари ҳамда уларга имкон берувчи шарт-шароитларни бартараф этиш бўйича тақдимномалар киритади;

доимий яшаш жойини узоқ муддатга тарк этган шахсларни аниқлайди ва ҳисобини юритади, уларнинг чет элда бўлиш жойлари ва муддатларини аниқлаш юзасидан қариндошлари билан мунтазам иш олиб боради, узоқ муддат мобайнида чет элда бўлиб қайтган шахслар билан профилактик ишларни амалга оширади;

криминоген вазият оғир бўлган маҳаллаларда жиноятларни жиловлаш бўйича жалб қилинган ҳамкор ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимларининг иш натижаларидан келиб чиқиб уларни рағбатлантириш ва интизомий жавобгарлик масаласини ҳал қилиш бўйича таклифлар киритади;

ҳудуддаги ҳар бир оилани ўрганади, нотинч оилаларни аниқлайди ва улар билан профилактик ишлар олиб боради, шу жумладан, мутасадди ташкилотлар билан уларнинг маиший ва бошқа муаммоли масалаларини ҳал этишга кўмаклашади;

ички ишлар органларининг пробация хизмати ҳисобида турган озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жиноий жазога ҳукм қилинган шахслар, шунингдек, қамоқда сақлаш билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёт чораси қўлланилган шахслар устидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда назоратни амалга оширади, улар билан профилактик ишлар олиб боради;

биринчи марта озодликдан маҳрум қилиш жазосига ҳукм қилинган ҳамда енгилроқ жазо қўлланилиб, тўғридан-тўғри пробация назоратига олинган шахсларнинг хулқ-атворини назорат қилади, уларни ижтимоий мослаштириш ва қайта жиноят содир этишининг олдини олишга кўмаклашади;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган ва маъмурий назоратга қўйилган шахсларга тарбиявий-профилактик таъсир чораларини амалга оширади, уларга нисбатан қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган чекловларга риоя этилишини назорат қилади;

ўқувчиларнинг таълим муассасаларидаги давоматини назорат қилади, ижтимоий хавфли ҳолатда бўлган ва таълим муассасаларига қатнамайдиган вояга етмаганлар ва ёшлар, ушбу тоифадаги шахсларнинг ота-оналари билан профилактика ишларини олиб боради;

доимий яшаш жойи бўйича ёки вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинмаган ёхуд бошқача тарзда паспорт-виза режими талабларини бузган ҳолда яшаётган шахсларни аниқлайди, фуқароларнинг турар жойлари ижараси ёки улардан текин фойдаланиш тўғрисидаги шартномаларнинг мавжудлигини текширади;

турар жой эгалари ва уй-жой мулкдорлари ширкатлари томонидан уй-жой фонди ва уйлар атрофи ҳудудларидан фойдаланишда хавфсизлик қоидаларига, шу жумладан, кўп қаватли уйларнинг чердак ва ертўлалари ҳамда бошқа қўшимча бино ва хоналардан фойдаланишда хавфсизлик қоидаларига риоя этилиши бўйича тегишли чораларни кўради;

эгасиз турар жойларни аниқлаш ва уларнинг сақланишини назорат қилиш бўйича қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда чоралар кўради;

таълим, маданий-кўнгилочар, спорт-соғломлаштириш муассасалари ва бошқа ташкилотларда (тўғараклар, клублар ва ҳ.к.) вояга етмаганлар билан олиб борилаётган тарбиявий ишлар аҳволини ўрганади;

васийлик ва ҳомийлик органларига етим болалар ва ота-оналар қаровисиз қолган болаларни жойлаштиришда кўмаклашади;

санитария, атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва ёнгин хавфсизлиги соҳаларидаги қонунчиликка риоя этилиши бўйича чораларни амалга оширишда иштирок этади;

суд қарорлари ва бошқа органлар ҳужжатларининг ижро этилишида жамоат тартибини таъминлашда иштирок этади;

хотин-қизларга нисбатан зўравонлик такроран содир этилишининг олдини олиш ҳамда зўравонликдан жабрланганнинг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида шахснинг зўравонликка мойил хулқ-атворини ўзгартиришда унга руҳий ва ижтимоий ёрдам кўрсатишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширади, зўравонлик содир этган ёки уни содир этишга мойил бўлган шахс зўравонлик хулқ-атворини ўзгартириши бўйича тузатиш дастуридан ўтказилишини ташкил этади;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ҳолати тўғрисида ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, ҳар чоракда

екамида бир марта фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакилларининг йиғилишига) ҳисобот беради, тегишли таклифлар киритади;

ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчи, “Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳининг фаолиятини ташкил этади ва мувофиқлаштириб боради;

табiiй офатлар ва бошқа фавқулодда ҳолатларнинг оқибатларини бартараф этишда жамоат тартибини таъминлайди;

фуқаролар ўртасида тўйлар, оилавий тантаналар, маърака ва маросимларни ихчам ва камхарж ўтказишга, жамиятда қабул қилинган ҳуқ-атвор нормалари ва қоидаларини аҳоли онгига сингдиришга, тўйлар, оилавий тантаналар, маърака ва маросимлар шуҳратпарастлик ва дабдаба билан ўтказилишининг олдини олишга қаратилган аниқ ва мақсадли профилактик тадбирларни ташкил этади;

тазйиқ ва зўравонликдан жабрланган хотин-қизларга ҳимоя ордери беради ва унинг ижросини таъминлайди;

жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда уларнинг вакилларини қабул қилади;

маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисида баённомалар тузади ва Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига мувофиқ ўз ваколатига тааллуқли бўлган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқади.

Фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари ўз ваколатларини амалга оширишда фуқароларнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни текшириши, уларнинг ёнларида тақиқланган буюм ва воситалар мавжуд деб, гумон қилишга асослар бўлган тақдирда, шахсий кўрикдан ўтказиши ва уларнинг ашёларини кўздан кечирishi, ҳуқуқбузарликнинг қуроли ёки бевосита предмети бўлган буюм ва ҳужжатлар аниқланган тақдирда, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда уларни олиб қўйishi мумкин.

Фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари фуқаролар билан муносабатларда одоб-ахлоқ қоидаларига қатъий риоя этишга ва ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида ўзига маълум бўлган ахборотларнинг қатъий сир сақланишини таъминлашга мажбур.

Фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

худудда хотин-қизларнинг оилада, маҳалла ва меҳнат жамоаларидаги ролини кучайтириш, уларни ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш борасидаги манзилли ишларни ташкил этади;

хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги, уларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

ёшларни миллий анъаналарга ҳурмат руҳида тарбиялаш, хотин-қизларнинг маънавиятини юксалтиришга қаратилган тарғибот тадбирларини ташкил этади;

ишсиз ва ижтимоий фаол бўлмаган хотин-қизлар билан якка тартибда иш олиб боради, айниқса, қишлоқ жойлардаги ёш қизларни оилавий ва хусусий тадбиркорликка, ҳунармандчиликка кенг жалб этишга кўмаклашиш бўйича чораларни амалга оширади;

“Аёллар маслаҳат кенгаши” билан яқин ҳамкорликда ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларни тадбиркорликка ўқитиш, бизнесга оид намунавий режаларни ишлаб чиқиш ва кредит олишда уларга кўмаклашиш чораларини кўради, “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар билан манзилли ишларни амалга оширади;

хотин-қизларнинг бизнес режаларини тайёрлаш юзасидан билим ва малакаларини ошириш бўйича семинарлар ташкил қилади;

ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, замонавий намунали оилани шакллантириш, унинг маънавий-ахлоқий муҳити ва анъанавий оилавий қадриятларини мустаҳкамлаш бўйича мақсадли чора-тадбирларни амалга оширади;

эрта никоҳларнинг олдини олиш, нотинч ва муаммоли оилалар билан манзилли ишлаш тизимини йўлга қўяди;

хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш, ҳуқуқбузарликка мойил бўлган ҳамда жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган хотин-қизлар билан якка тартибда иш олиб бориш чораларини кўради;

хотин-қизларнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш, ёрдамга муҳтож бўлган ва оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизларнинг, шу жумладан, ногиронлиги бўлган аёлларнинг манзилли рўйхатларини тузади, улар билан якка тартибда ҳамда аниқ мақсадга йўналтирилган ишларни олиб боради, уларга ижтимоий-ҳуқуқий, психологик ва моддий ёрдам кўрсатиш ишларини ташкил этади;

оилада турмуш маданиятини шакллантириш, хонадонларда санитария-гигиена қоидаларини кенг тарғиб этиш ишларини ташкил этади;

оилалардаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, турли ёт ғоялардан аёллар, айниқса, ёш қизларни ҳимоялашга қаратилган лойиҳаларни амалга оширади ҳамда мазкур тадбирларни амалга оширишда тегишли давлат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилади;

оилаларни мустаҳкамлаш, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий-маънавий масалалар тўғрисида ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, ҳар чоракда камида бир марта фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакилларининг йиғилишига) ҳисобот беради;

фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссияси ҳамда “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмаси фаолиятини ташкил этади ва мувофиқлаштириб боради;

жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда уларнинг вакилларини қабул қилади;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар билан ўз фаолиятига доир масалалар юзасидан фаол ҳамкорлик алоқаларини ўрнатади;

хотин-қизларнинг муаммоларини ҳал этиш мақсадида фуқаролар йиғини кенгаши ва ваколатли давлат органига мурожаат қилади ҳамда мурожаатлари бўйича ишлар бажарилмаган тақдирда, маҳалла раиси (оқсоқоли) орқали юқори турувчи ташкилотга ёхуд ҳуқуқ-тартибот идораларига тақдимнома киритади;

жамият ва давлат ҳаётида фаоллик ва ташаббускорлик кўрсатган, ўзининг самарали меҳнати билан оилаларни мустаҳкамлашга, хотин-қизларнинг муаммоларини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшган аёлларни “Мўътабар аёл” кўкрак нишонига тақдим этиш учун номзод этиб кўрсатиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига тақлифлар киритади.

Фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари фуқаролар билан муносабатларда одоб-ахлоқ қоидаларига қатъий риоя этишга ва ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида ўзига маълум бўлган ахборотларнинг қатъий сир сақланишини таъминлашга мажбур.

Фуқаролар йиғини раисининг ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосари ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

иш билан банд бўлмаган аҳоли мониторингини юритади;

аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази билан ҳамкорликда бўш иш ўринлари ярмаркаларини ташкил этиш, иш билан банд бўлмаган аҳолини ўзини ўзи банд қилиш, жамоат ишларига жалб этиш, касб-ҳунарга ва тадбиркорликка ўқитиш, фуқаролар йиғини биносида ва аҳолининг танишиши учун қулай бўлган жойларда бўш иш ўринлари тўғрисида эълон бериб бориш чораларини кўради;

худуднинг қадимий касб-ҳунар анъаналаридан келиб чиққан ҳолда оилавий тадбиркорлик, ҳунармандчилик, касаначилик ва бошқа тадбиркорлик фаолияти турларини кенг оммалаштиришга оид мақсадли ва тизимли ишларни амалга оширади;

тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган аҳолининг тадбиркорлик ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди, уларга имтиёзли кредитлар ажратиш ҳамда тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва амалга оширишнинг ҳар бир босқичида мутасадди идоралар томонидан тизимли амалий ёрдам кўрсатилиши мониторингини олиб боради;

фуқароларни тадбиркорликка жалб этиш бўйича тадбиркорлик субъектлари, давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилади;

кам таъминланган оилаларни эҳтиёжмандлик даражасидан чиқариш чораларини кўради;

ёлғиз кексалар ва кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш бўйича манзилли тадбирларни амалга оширади;

атроф муҳитни муҳофаза қилиш, худуднинг санитария ҳолати ва уни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш ишларини, хайрия ҳашарларини ихтиёрийлик асосида ташкил этади;

аҳолининг мавжуд экин майдонларидан самарали фойдаланишини таъминлаш, шахсий манфаатдорлиги ва масъулиятини ошириш юзасидан тарғибот ишларини олиб боради;

томорқа ер эгаларига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш, сақлаш ва сотиш ишларида, шу жумладан агротехник тадбирларни амалга оширишда ҳамда шартномалар тузишда кўмаклашади;

аҳоли бандлиги, атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ҳудуднинг санитария ҳолати ва уни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш, томорқа ер участкаларидан самарали фойдаланиш ва тадбиркорликни ривожлантириш ҳолати тўғрисида ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, ҳар чоракда камида бир марта фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакилларининг йиғилишига) ҳисобот беради, тегишли таклифлар киритади;

фуқаролар йиғини ҳузуридаги тадбиркорликни ривожлантириш бўйича маслаҳат маркази фаолиятини ташкил этади ва мувофиқлаштириб боради;

фуқаролар йиғинининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича ҳамда экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияларининг фаолиятини ташкил этади ва мувофиқлаштириб боради;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар билан ўз фаолиятига доир масалалар юзасидан фаол ҳамкорлик алоқаларини ўрнатади;

узрсиз сабабларга кўра экин майдонларидан фойдаланмаётган томорқа ер эгаларига нисбатан жамоатчилик таъсири чораларини кўриш юзасидан фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритади;

ҳудудни ободонлаштириш, аҳолининг уй-жой шароитларини яхшилашга муносиб ҳисса қўшган фуқароларни “Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш аълочиси” кўкрак нишонига тақдим этиш учун номзод этиб кўрсатиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритади;

шахсий томорқа ер участкаларидан самарали ва оқилона фойдаланиб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришаётган, жамоат ишларидаги фаоллиги билан аҳоли ўртасида алоҳида ҳурматга сазовор бўлган илғор томорқа ер эгаларини “Намунали томорқачи” кўкрак нишонига тақдим этиш учун номзод этиб кўрсатиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритади.

Фуқаролар йиғини раисининг ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосари фуқаролар билан муносабатларда одоб-ахлоқ қоидаларига қатъий риоя этишга ва ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида ўзига маълум бўлган ахборотларнинг қатъий сир сақланишини таъминлашга мажбур.

Фуқаролар йиғини раисининг ёшлар масалалари бўйича ўринбосари ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

ёшларга оид давлат сиёсатининг амалга оширилишида давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан самарали ҳамкорликни таъминлайди;

махалладаги ёшлар ҳисобини ҳамда уларнинг оилавий-ижтимоий аҳволи, ўқиш ва иш фаолияти, иқтидори ва қизиқишлари мониторингини юритади;

ёшларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, муаммоларини жойига чиқиб ўрганиш, улар билан мулоқот ва учрашувлар ташкил этиш, аниқланган муаммоларни ҳал этиш бўйича манзилли чора-тадбирларни амалга оширади;

махаллада ёшлар инфратузилмасини ривожлантириш, ёшлар учун фан, маданият, санъат тўғаракларини ташкил этиш ва уларга ёшларни кенг жалб этиш чораларини кўради;

ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзи ва оила муқаддаслиги ғояларини кенг тарғиб қилиш, эрта турмуш қуриш ва ёш оилалар ажралишининг олдини олишга қаратилган таъсирчан тадбирларни амалга оширади;

ёшларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, ташаббусларини рағбатлантириш, интеллектуал ва ижодий салоҳиятларини рўёбга чиқаришларига кўмаклашади;

таълим муассасалари билан ҳамкорликда машғулотларга узрли сабабларсиз келмаётган ёки мунтазам равишда қатнашмаётган ўқувчиларни аниқлаб, ўқишга қайтаришга доир чора-тадбирларни амалга оширади;

имконияти чекланган ва ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшларни маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ишларини ташкил этади, ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни тегишли давлат муассасаларига жойлаштиришга кўмаклашади;

ноқобил, нотинч оилалар, уларда тарбияланаётган ёшлар, чет элларга ишлаш ёки бошқа сабаблар билан чиқиб кетган ота-оналар, жазо муддатини ўтаётганлар, зарарли оқимлар таъсирига тушиб қолган оилалар фарзандлари билан индивидуал тартибда иш олиб боради ҳамда ички ишлар органларининг профилактик ҳисобида турган барча тоифадаги шахслар фарзандларининг яшаш тарзи ва хулқ-атворини мунтазам равишда ўрганиб боради;

ёшларни турли мафкуравий таҳдидлардан, хусусан, экстремизм, терроризм, “оммавий маданият” ва бошқа ёт ғоялардан ҳимоя қилиш, назоратсизлик, қаровсизлик ва бошқа ғайри ижтимоий ҳатти-ҳаракатларнинг олдини олиш ҳамда бунга имкон туғдирувчи сабаблар ва шароитларни аниқлаш ҳамда бартараф этиш чора-тадбирларини амалга оширади;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган, ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларидан қайтиб келган ёшларнинг ижтимоий-педагогик реабилитация қилиниши ва мослашувига кўмаклашади;

ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш, уларнинг онгига она Ватанни ҳимоя қилиш муқаддас бурч эканлигини сингдириш бўйича тарғибот-ташвиқот ишларини амалга оширади;

ёшларнинг уюшган ҳолда қадимий тарихий ёдгорликлар ва мустақиллик даврида бунёд этилган маърифат масканларига, табиат бағрига саёҳатлар, музей ва кўرғазмаларга экскурсияларини ташкил этади;

ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш, уларни спорт тўғаракларига жалб қилиш, шунингдек, ўқувчи-ёшларнинг тиббий

маданиятини оширишга қаратилган профилактика, санитария-гигиена тадбирларини амалга оширади;

ёшларнинг атроф муҳитни, табиатни асраб-авайлаш, муҳофаза қилишга йўналтирилган экологик маданиятини шакллантириш бўйича тарғибот ишларини олиб боради;

“Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳининг фаолиятини самарали йўлга қўйишда фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосарига кўмаклашади.

Фуқаролар йиғини раисининг кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчиси ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

кекса авлод вакилларининг давлат ва жамият ҳаётидаги ижтимоий фаоллигини ошириш орқали маҳалладаги муаммоларни ҳал этиш масалаларида, шунингдек, миллий урф-одат, анъана ва маросимларни ташкил этиш ҳамда ўтказишда таклиф ва тавсиялар беради;

ота-оналарнинг фарзанд тарбиясидаги масъулияти ва огоҳлигини ошириш, жаҳолатга қарши таъсирчан ҳамда кучли маърифат тарғиботини, умумтаълим мактабларида кийиниш маданиятини, ўқувчиларнинг давоматини таъминлашга қаратилган тадбирларда иштирок этади;

фуқаролар йиғинининг оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси ҳамда “Кексалар маслаҳати” гуруҳининг фаолиятини самарали йўлга қўйишда фуқаролар йиғини раисига кўмаклашади;

камбағал ва кўп болали оилалар, ёлғиз, ногиронлиги бўлган фуқаролар ҳолидан хабар олиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлашда давлат ва жамоат ташкилотларига кўмаклашади;

маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида истиқомат қилаётган кексалар ва фахрийлар, намунали оилалар ва обрў-эътиборга эга бўлган шахслар салоҳиятидан ёшлар тарбиясига оид тадбирлар ўтказиш чораларини кўради;

кексалар ва фахрийлар иштирокида аҳоли ўртасида диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича суҳбатлар ўтказиш ҳамда эл ардоғидаги инсонлар билан учрашувлар ва маданий-маърифий тадбирлар ташкил этади;

байрам саналари муносабати билан давлат органлари ва нодавлат ноижорат ташкилотлар билан ҳамкорликда кексалар ва фахрийлар иштирокида маърифий тадбирлар ташкил этади;

фуқаролар йиғини фаолиятида фаол иштирок этаётган кексалар ва фахрийларни давлат мукофотларига тақдим этиш бўйича таклифлар беради;

аҳоли ўртасида жисмоний тарбия машғулоти гуруҳларини шакллантириш, кексаларни оммавий спорт мусобақаларига кенг жалб этишда фаоллик кўрсатади;

ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича 5 та муҳим ташаббуснинг амалга оширилишида фаол иштирок этади;

лоқайдлик, оилавий келишмовчиликлар ва ёшлар ўртасида “оммавий маданият” кўринишидаги салбий иллатлар тарқалишининг олдини олиш бўйича тадбирлар ташкил этади;

кексалар орасида спорт-соғломлаштириш, саломатлик учун шахсий масъулиятни юксалтириш бўйича тарғибот тадбирлари ташкил этади;

ижтимоий ҳимояга олинган ёлғиз кексаларнинг тиббий кўриқдан ўтказилиши, қаровчисиз қолган фуқароларни амбулатор-стационар ҳамда уй шароитида даволаш, ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларга тиббий-ижтимоий хизматларнинг ташкил этилишига кўмаклашади;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган пенсия ёшидаги кишиларнинг жамиятга ижтимоий мослашувига кўмаклашади;

эҳтиёжманд, боқувчисиз қолган ёлғиз кексаларга ҳар жиҳатдан кўмаклашиш чораларини кўради;

тўй ва бошқа оилавий тадбирларни ихчам, ижтимоий табақаланишга йўл қўймаган ҳолда ўтказиш бўйича тушунтириш ишлари олиб боради;

илм-фан, санъат, хунармандчилик, касаначилик, томорқа маданияти, тадбиркорлик каби турли соҳалар бўйича катта ҳаётий ва касбий тажрибага эга кексалар иштирокида аҳоли орасида тадбирлар ўтказади;

Ҳаж ва Умра зиёратларига тавсия этиладиган фуқаролар бўйича таклифлар беради;

ёлғиз кексалар ҳамда пенсионерлар учун тарихий қадамжолар, зиёратгоҳларга саёҳатлар уюштиришга кўмаклашади.

42. Фуқаролар йиғини органларининг фаолиятини ташкил этишни унинг кенгаши ҳамда фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли) амалга оширади.

43. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) беш йил муддатга сайланади. Сайловлар “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига биноан ташкил этилади ва ўтказилади.

44. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли), унинг ўринбосарлари ва маслаҳатчилари ўз зиммасига юкланган вазифа ва функцияларнинг талаб даражасида ва самарали бажарилиши учун масъулдирлар.

8-боб. Фуқаролар йиғини фаолиятининг иқтисодий асоси

45. Фуқаролар йиғинлари томонидан барпо этилган, олинган ёки қонунда белгиланган тартибда уларга берилган жамоат, ижтимоий-маиший объектлар ва бошқа мақсадларга мўлжалланган объектлар, шунингдек, транспорт воситалари, хўжалик анжомлари ва бошқа кўчар ҳамда кўчмас мол-мулк уларнинг мулкидир.

46. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг молиявий манбалари:

ўз маблағларидан;

маҳаллий бюджет маблағларидан;

грантлар ва инвестициялар даромадларидан;

фуқаролар йиғинларининг ўз мулкидан олинган даромадлардан;

юримдик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайрияларидан;
қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа маблағлардан
ташқил топади.

47. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари банк ҳисобварағидаги
молиявий маблағларини мустақил тасарруф этади.

Фуқаролар йиғинининг молиявий маблағлари олиб қўйилиши мумкин
эмас.

48. Фуқаролар йиғинининг кенгаши молиявий маблағлардан фойдаланиш
тўғрисида ҳар чоракда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг
йиғилиши) олдида ҳисоб беради.

9-боб. Яқунловчи қоидалар

49. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ўз фаолиятининг
ҳисобини юритади ҳамда давлат статистика ва солиқ хизмати органларига
ҳисобот тақдим этади.

50. Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар
киритиш ҳақидаги таклиф фуқаролар йиғинига унинг раиси (оқсоқоли),
кенгаши, тафтиш комиссияси томонидан киритилиши мумкин.

51. Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар
фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида)
тасдиқлангандан кейин тегишли Давлат хизматлари марказларида ҳисобга
олинади. Низомга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар ҳисобга олингач
қонуний кучга кирган ҳисобланади.

52. Фуқаролар йиғинини қайта ташқил этиш ва унинг фаолиятини
тугатиш маъмурий-ҳудудий бирликлар ва маҳалла бирлаштирилганда,
бўлинганда, тугатилганда, чегаралари ўзгартирилганда фуқаролар йиғини
мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши)нинг қарорига кўра қонунчилик
ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

53. Фуқаролар йиғини фаолиятини тугатиш тўғрисида қарор қабул
қилинганда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши)
томонидан тугатиш комиссияси тузилади.

54. Фуқаролар йиғини тугатилганда унинг маблағи ва мол-мулк
фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) қарори
билан ушбу Низом мақсадлари учун сарфланади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “ 18” июндаги 380-сон қарорига
2-илова

Фуқаролар йиғинининг комиссиялари тўғрисида НАМУНАВИЙ НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Намунавий низом “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ фуқаролар йиғини ҳузуридаги комиссиялар (кейинги ўринларда – комиссиялар) фаолиятини тартибга солади.

2. Комиссиялар ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, қонунларига, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга, Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомга, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) ва унинг кенгаши қарорларига ҳамда ушбу Намунавий низомга мувофиқ жамоатчилик асосида амалга оширади.

3. Фуқаролар йиғини ҳузурида қуйидаги комиссиялар фаолияти йўлга қўйилади:

фуқаролар йиғинининг оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси;
фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссияси;
фуқаролар йиғинининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси;

фуқаролар йиғинининг экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияси;

фуқаролар йиғини ҳузуридаги тафтиш комиссияси.

2-боб. Фуқаролар йиғинининг оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси фаолиятини ташкил этиш

1-§. Фуқаролар йиғинининг оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясининг асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

4. Қуйидагилар фуқаролар йиғинининг оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясининг (кейинги ўринларда – оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси) асосий вазифалари ҳисобланади:

ҳудудда миллий, умуминсоний ва оилавий қадриятларни кенг тарғиб этиш;

оилаларни қўллаб-қувватлашга доир давлат сиёсатини самарали амалга оширишда иштирок этиш, оилаларни мустаҳкамлашга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

аҳоли ўртасида оилавий низолар, ёшлар тарбиясига эътиборсизлик ҳолатлари, фуқаролар, айниқса, ёшларнинг турли ёт ғоялар таъсирига тушиб қолиши, ичкиликбозлик ҳамда гиёҳвандлик иллатларига берилиши,

ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши – оилалар барбод бўлишининг асосий сабабларидан бири эканлиги ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

йигит ва қизларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, ёш оилаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга кўмаклашиш, оиланинг муқаддаслиги ва оилавий муносабатлар бузилишининг олдини олиш бўйича манзилли тарғибот ишларини ташкил этиш;

суд ёки фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органидан никоҳдан ажрашишга ариза билан мурожаат қилган эр-хотинларни яраштириш учун тегишли чоралар кўриш бўйича хабар олингандан сўнг ярашиш учун белгиланган муддат тугашидан ўн кун аввал уларни яраштириш юзасидан амалга оширилган ишлар ҳақида тегишли равишда суд ёки фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органини хабардор қилиш;

ҳудудда осойишталикнинг бузилишига сабабчи бўлаётган оилаларнинг турмуш тарзи ва муҳитини ўрганиб, тинчлик ва тотувликка салбий таъсир кўрсатувчи омилларга барҳам бериш бўйича чора – тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

намунали оилалар, уларнинг фарзанд тарбияси борасидаги тажрибаларини ҳамда оила аъзолари ўртасидаги ибратли муносабатларни оммалаштириш;

ўсиб келаётган ёш қизлар ўртасида миллий, умуминсоний ва оилавий қадриятларга ҳурмат руҳида бўлиш ҳамда билим ва одоб қоидаларини, маънавий-маърифий фазилатларни кенг тарғиб этиш;

аҳоли ўртасида тўйлар ва бошқа маросимларни ихчам, кенг аҳоли манфаатларини, миллий қадриятлар ва ибратли анъаналарни ҳисобга олган ҳолда ўтказиш бўйича тарғибот ишларини олиб бориш ва бу борадаги ижобий тажрибаларни оммалаштириш.

5. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси ўз вазифаларини амалга оширишда Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг ҳудуддаги корхона, ташкилот ва муассасалардаги бошланғич ташкилотлари, хотин-қизлар масалалари бўйича бошланғич ташкилотлар, фуқаролар йиғини кенгаши аъзолари, фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари билан ҳамкорлик қилади.

6. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолияти учун зарур бўлган маълумотларни тегишли ташкилотлардан белгиланган тартибда олиш тўғрисида, зарур ҳолларда маълумотларни жойига бориб ўрганиш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун такдим этиш;

махалла ва оилалардаги маънавий-ахлоқий муҳитни ўрганиш ва улардаги ҳолат тўғрисида тўлиқ маълумот олиш учун фарзандлари ўқиётган таълим

муассасаларидан зарур маълумотларни ахборот хавфсизлиги қоидаларига риоя қилган ҳолда олиш;

махалла ва оилалардаги тинчлик ва осойишталик, ҳамжиҳатликка салбий таъсир этувчи омилларни ҳамда бунга сабабчи бўлган шахсларни аниқлаш, салбий ҳолатларнинг сабаблари ва оқибатларини бартараф этиш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

низолашаётган эр-хотин ва яқин қариндошлар ўртасидаги мол-мулк, мероснинг бўлинишида ўз ваколати доирасида иштирок этиш;

никоҳдан ажралиш ҳолати қайд этилган оилаларда болаларнинг ота-онасининг қайси бири билан яшаши, болаларнинг фарзандликка олиниши ёки махсус муассасаларга, шу жумладан “Меҳрибонлик” ва “Мурувват” уйларига жойлаштирилиши масаласининг белгиланган тартибда ҳал қилинишида ўз фикрини билдириш;

ўзига юкланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида зарур ахборот ва тушунтиришлар олиш учун ўз мажлисларига давлат органларининг масъул ходимларини, нодавлат нотижорат ташкилотларнинг вакилларини, мутахассисларни ва бошқа шахсларни таклиф этиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

тўйлар ва бошқа маросимларни ихчам, кенг аҳоли манфаатларини, миллий кадриятларимиз ва ибратли анъаналаримизни ҳисобга олган ҳолда ўтказиш бўйича тавсиялар бериш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни бажаришда тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш, шу жумладан, ёш оилаларни манзилли қўллаб-қувватлаш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш.

7. Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясининг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

фуқаролар йиғини фаолиятида фаол иштирок этиш, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) ва фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этиш;

оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш бўйича тарғибот ишларини самарали ва мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

оилалардаги маънавий-ахлоқий муҳитни соғломлаштиришни, эрта никоҳ ва ажралишлар каби салбий ҳолатларнинг барвақт олдини олишни таъминлаш;

ўз фаолиятида фуқаролар кадр-қимматининг камситилиши, ҳуқуқ ва эркинликларининг поймол этилишига йўл қўймаслик;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

8. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси раиси ва унинг аъзолари:

оилалар билан ишлашда ҳар бир оиладаги муҳитни инобатга олган ва замонавий самарали услубларни қўллаган ҳолда индивидуал ёндашиш;

ўз фаолияти давомида фуқаролар билан хушмуомала ва холис бўлишлари;

ўз билимларини, айниқса, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда оила соҳасидаги ҳуқуқий билимларини ошириб боришлари зарур.

2-§. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясини шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш

9. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси аъзолари фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловидан сўнг бир ой ичида 8 – 12 нафар аъзодан иборат таркибда 5 йил муддатга сайланади.

Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси таркибига фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари, оила ва хотин-қизлар билан ишлаш бўйича мутахассис, кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчи, имом-хатиб, таълим муассасалари раҳбарлари ёки уларнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосарлари, оилавий шифокорлик пункти (оилавий поликлиника) вакили, психологлар, ҳаётий тажрибага эга бўлган, намунали оила бошлиқлари, аҳоли ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган ҳамда ўзининг тарбиявий таъсирини ўтказа оладиган маҳалла фаоллари киритилиши мумкин.

Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясига раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан амалга оширилади.

Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси таркибига номзод сифатида кўрсатилган шахс, агар фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган бўлса, сайланган ҳисобланади.

Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси аъзоси муддатидан аввал комиссия таркибидан чиқса, унинг янги аъзоси бир ой муддат ичида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан сайланади.

10. Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси раиси:

комиссия фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларнинг комиссия аъзолари томонидан бажарилишини таъминлайди;

оилалардаги маънавий-ахлоқий муҳитни соғломлаштириш бўйича тадбирларда бевосита иштирок этади;

мажлисларни чақиради ва ўтказади;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида унинг номидан вакил бўлади;

комиссия номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди.

Комиссия ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан комиссия раисининг ўринбосарини ва котибини сайлайди.

11. Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясининг йиллик, чораклик иш режалари комиссия йиғилишида муҳокама этилади ва фуқаролар йиғини кенгаши томонидан тасдиқланади.

Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси иш режаси ижроси юзасидан комиссия аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботлари ҳар ойда комиссия йиғилишларида эшитилиб, тегишли қарорлар қабул қилиб борилади.

Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси йиғилиши, агар унинг ишида комиссия аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади. Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси йиғилишида иштирок этаётган аъзоларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган қарор қабул қилинган ҳисобланади.

12. Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссиясининг котиби йиғилишларнинг баёнини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

13. Оилавий кадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот бериб боради.

3-боб. Фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиясининг фаолиятини ташкил этиш

1-§. Фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиясининг асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

14. Қуйидагилар фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиясининг (кейинги ўринларда – хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия) асосий вазифалари ҳисобланади:

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш ва ҳал этиш чораларини кўриш;

хотин-қизларнинг бандлигини таъминлаш, меҳнат шароитларини яхшилаш, уларни оилавий ва хусусий тадбиркорликка, хунармандчиликка кенг жалб этиш;

хотин-қизларнинг соғлиғини сақлаш, соғлом оилани шакллантириш, оилавий ва аёллар спортини ривожлантириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича таклифлар тайёрлаш;

ёрдамга муҳтож бўлган ва оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган оилалардаги қизларнинг таълим олиши, бўш вақтларини мазмунли ташкил

этиши, зарур тиббий ва психологик ёрдам олиши учун тизимли чора-тадбирлар кўриш;

хотин-қизлар ўртасида жиноятчилик, ўз жонига қасд қилиш, фоҳишабозлик, гиёҳвандлик, вояга етмаган қизларни эрта турмушга бериш каби салбий ҳолатларнинг олдини олишга қаратилган тарғибот ишларини амалга ошириш;

миллий, диний урф-одатлар ва маросимларнинг ихчам ва замонавий, кенг аҳоли манфаатларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этилишида фуқаролар йиғини кенгашига кўмаклашиш;

хотин-қизларга нисбатан жисмоний ёки руҳий зўрлик ишлатиш эҳтимоли мавжуд оилаларда профилактик тушунтириш ишларини олиб бориш;

тахдид ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизлар ва болаларнинг ҳимоясини таъминлашга ва айбдорларни жавобгарликка тортишга оид ҳаракатларни амалга оширишда кўмаклашиш;

ўсиб келаётган қизларни миллий, умуминсоний ва оилавий кадриятларга ҳурмат руҳида ҳамда билим ва одоб қоидалари асосида тарбиялаш, уларга маънавий-маърифий фазилатларни сингдириш ишларини кенг тарғиб этиш, ушбу чора-тадбирларга ҳудудда истиқомат қилувчи аёлларни кенг жалб этиш;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган, пробация хизмати ҳисобида турган ҳамда ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларидан қайтиб келган хотин-қизларни ишга жойлаштиришга, уларнинг ҳаётда ўз ўринларини топишида кўмаклашиш;

хорижга чиқиб кетаётган ва хориждан келаётган хотин-қизлар ҳисобини олиб бориш, уларнинг оилалари аҳволидан хабардор бўлиб туриш, хорижда ишлаб келган хотин-қизларнинг тиббий кўрикдан ўтиши ва ишга жойлашишига кўмаклашиш.

15. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия ўз вазифаларини амалга оширишда хотин-қизлар масалалари бўйича бошланғич ташкилотлар, таълим ва соғлиқни сақлаш муассасалари, фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари билан ҳамкорлик қилади.

16. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолияти учун зарур бўлган маълумотларни тегишли ташкилотлардан белгиланган тартибда олиш, зарур ҳолларда маълумотларни жойига бориб ўрганиш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун такдим этиш;

фарзанд тарбияси борасида ибратли бўлган оналарни, ижтимоий фаол хотин-қизларни, иқтидорли қизларни рағбатлантириш, шунингдек, ёш оилаларни моддий ва маънавий жиҳатдан кенг қўллаб-қувватлаш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш;

хотин-қизларни ишга жойлаштириш, уларнинг тадбиркорлик, ҳунармандчилик ва касаначилик ишлари билан шуғулланишларига кўмаклашиш юзасидан фуқаролар йиғини кенгашига таклиф киритиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни бажаришда тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш;

ўзига юкланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида ўз мажлисларига давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотларнинг вакилларини, мутахассисларни ва бошқа шахсларни жалб қилиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш.

17. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиянинг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

комиссия фаолиятида фуқароларнинг кадр-қиммати камситилишига, ҳуқуқ ва эркинликларининг поймол этилишига йўл қўймаслик;

фуқаролар йиғини фаолиятида фаол иштирок этиш, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) ва фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этиш;

йўналиши бўйича тарғибот ишларини самарали ва мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

комиссия аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

18. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия раиси ва унинг аъзолари:

ўз фаолияти давомида фуқаролар билан хушмуомала ва холис бўлишлари;

ўз билимларини, айниқса, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда оила соҳасидаги ҳуқуқий билимларини ошириб боришлари зарур.

2-§. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссияни шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш

19. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловидан сўнг бир ой ичида 8 – 12 нафар аъзодан иборат таркибда 5 йил муддатга сайланади.

Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия таркибига фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари-профилактика инспектори, оила ва хотин-қизлар билан ишлаш бўйича мутахассис, таълим муассасалари, оилавий шифокорлик пункти (оилавий поликлиника), Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг ҳудуддаги корхона ва ташкилотлардаги бошланғич ташкилотлари, хотин-қизлар масалалари бўйича бошланғич ташкилотлар вакиллари, психологлар, шунингдек, ҳаётий тажрибага, аҳоли ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган ҳамда ўзининг тарбиявий таъсирини ўтказа оладиган фаол хотин-қизлар-киритилиши мумкин.

комиссияга раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари томонидан амалга оширилади.

комиссия таркибига номзод сифатида кўрсатилган шахс, агар фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган бўлса, сайланган ҳисобланади.

комиссия аъзоси муддатидан аввал комиссия таркибидан чиқса, унинг янги аъзоси бир ой муддат ичида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан сайланади.

20. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия раиси:

комиссия фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларнинг комиссия аъзолари томонидан бажарилишини таъминлайди;

мажлисларни чақиради ва ўтказади;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида унинг номидан вакил бўлади;

комиссия номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди.

комиссия ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан комиссия раисининг ўринбосарини ва комиссия котибини сайлайди.

комиссия раиси ўринбосарининг вазифалари комиссия раиси томонидан фуқаролар йиғини кенгаши билан келишган ҳолда белгиланади. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия раиси узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда раис ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

21. Вазифалар тақсимоти ҳамда унга асосан тузилган хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиянинг йиллик, чораклик иш режалари комиссия йиғилишида муҳокама этилади ва фуқаролар йиғини кенгаши томонидан тасдиқланади.

Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия иш режаси ижроси юзасидан комиссия аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботлари ҳар ойда комиссия йиғилишларида эшитилиб, тегишли қарорлар қабул қилиб борилади.

Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия йиғилиши, агар унинг ишида аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия аъзоларининг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган қарор қабул қилинган ҳисобланади.

22. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия котиби йиғилишларнинг баёнини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

23. Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссия ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот бериб боради.

4-боб. Фуқаролар йиғинининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиясининг фаолиятини ташкил этиш

1-§. Фуқаролар йиғинининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиясининг асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

24. Қуйидагилар фуқаролар йиғинининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиясининг (кейинги ўринларда – ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси) асосий вазифалари ҳисобланади:

оилаларни ўрганиш, камбағал оилалар ва ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз фуқароларни аниқлаш ва ҳисобга олиш;

аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини амалга ошириш ҳақида фуқаролар йиғинига ва унинг кенгашига таклиф киритиш;

ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз фуқароларга ҳомийлик ёрдамлари кўрсатиш, уларга ижтимоий ҳимоялаш, соғломлаштириш, маиший шарт-шароитларини яхшилаш тадбирларини амалга оширишда кўмаклашиш;

қонунчилик ҳужжатларининг, шунингдек, фуқаролар йиғини қарорларининг ижро этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан коммунал хизматлар кўрсатиш сифати устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

иморатлар қуриш ҳамда ҳовлилар ва уйлар атрофидаги ҳудудларни сақлаш қоидаларига риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза этиш устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

фуқаролар йиғини аъзолари томонидан тўйлар ва бошқа маросимларнинг тавсия этилган меъёрлар асосида ўтказилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишда қатнашиш;

“маҳалла – сектор – Халқ қабулхонаси – маҳалла” ҳамкорлик тизими асосида аниқланган муаммоларнинг масъул ижрочилар томонидан кўриб

чиқилиши, шунингдек, ҳал этилганлик ҳолати устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш соҳасидаги қонунчилик ҳужжатларининг мазмун-моҳияти ҳақида аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини амалга ошириш.

25. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси ўз вазифаларини амалга оширишда давлат органлари, оммавий ахборот воситалари, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатасининг ҳудудий бошқармалари, туман ва шаҳар филиаллари, бошқа нодавлат ноижорат ташкилотлар, шунингдек, фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари билан ҳамкорлик қилади.

26. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

камбағал оилалар, ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз фуқароларни қўллаб-қувватлаш, ушбу мақсадларда жисмоний ва юридик шахсларнинг ихтиёрийлик асосидаги маблағларини жалб этиш бўйича фуқаролар йиғинига таклиф киритиш;

камбағал оилалар, вояга етмаган болалари бўлган муҳтож оилалар фарзандларини соғломлаштириш оромгоҳларида бепул ёзги дам олиш масалаларида ва бошқа ижтимоий тадбирлар ўтказиш бўйича тегишли ташкилотлар ҳамда нодавлат ноижорат ташкилотларга мурожаат қилиш тўғрисида фуқаролар йиғинига таклифлар киритиш;

жамоатчилик назоратини амалга ошираётганда тадбирлар ўтказиш ташаббуси билан чиқиш, уларни ташкил этиш, шунингдек, уларда иштирок этиш;

жамоатчилик назоратини амалга ошириш учун зарур бўлган ахборотни қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ давлат органларидан сўраб олиш;

жамоатчилик назорати натижаларига кўра таклифлар ва тавсиялар тайёрлаш ҳамда уларни тегишли давлат органларига кўриб чиқиш учун юбориш;

давлат органларининг қонунга хилоф қарорлари, улар мансабдор шахсларининг хатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ёки мансабдор шахсга ёхуд қонунда белгиланган тартибда судга шикоят қилиш;

ўзига юкланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида ўз мажлисларига давлат органлари, нодавлат ноижорат ташкилотларнинг вакилларини, мутахассисларни ва бошқа шахсларни жалб қилиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни бажаришда тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши,

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш.

27. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиясининг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

фуқароларнинг шаъни ва кадр-қиммати камситилишига, ҳуқуқ ва эркинликларининг поймол этилишига йўл қўймаслик;

камбағал оилаларга ижтимоий нафақалар ва моддий ёрдам тайинлаш ва тўлашда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибга қатъий риоя этилишини таъминлаш;

жамоатчилик назорати тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларига риоя этиш;

жамоатчилик назоратини амалга оширишда қонунда белгиланган, давлат органларининг фаолияти билан боғлиқ бўлган чекловларга риоя этиш;

давлат органларининг, улар мансабдор шахсларининг ўз ваколатлари доирасида амалга оширадиган фаолиятига аралашмаслик;

давлат органларининг фаолият кўрсатиши, шунингдек, улар мансабдор шахсларининг фаолияти учун тўсиқлар яратмаслик;

фуқаролар йиғини фаолиятида фаол иштирок этиш, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) ва фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этиш;

йўналиши бўйича тарғибот ишларини самарали ва мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

28. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси раиси ва унинг аъзолари:

ўз фаолияти давомида фуқаролар билан хушмуомала ва холис бўлишлари;

ўз билимларини, айниқса, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, ижтимоий муҳофаза ҳамда жамоатчилик назорати соҳасидаги ҳуқуқий билимларини ошириб боришлари зарур.

2-§. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияни шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш

29. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия аъзолари фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловидан сўнг бир ой ичида камида 15 кишидан иборат таркибда 5 йил муддатга сайланади.

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия таркибига фуқаролар йиғини худудига бириктирилган туман (шаҳар) Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази ходими, нодавлат нотижорат ташкилотлар вакиллари, шунингдек, ҳаётий тажрибага, аҳоли ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган ҳамда ўзининг тарбиявий таъсирини ўтказа оладиган фаол фуқаролар киритилади.

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияга раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосари томонидан амалга оширилади.

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия таркибига номзод сифатида кўрсатилган шахс, агар фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган бўлса, сайланган ҳисобланади.

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия аъзоси муддатидан аввал комиссия таркибидан чиқса, комиссиянинг янги аъзоси бир ой муддат ичида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан сайланади.

30. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия раиси:

комиссия фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларнинг комиссия аъзолари томонидан бажарилишини таъминлайди;

мажлисларни чақиради ва ўтказади;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида унинг номидан вакил бўлади;

комиссия номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди.

Комиссия ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан комиссия раисининг ўринбосарини ва комиссия котибини сайлайди.

31. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиянинг йиллик, чораклик иш режалари комиссия йиғилишида муҳокама этилади ва фуқаролар йиғини кенгаши томонидан тасдиқланади.

Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия иш режаси ижроси юзасидан комиссия аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботлари ҳар ойда комиссия йиғилишларида эшитилиб, тегишли қарорлар қабул қилиб борилади.

32. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия ўз фаолиятини олиб боришда фуқароларнинг мурожаатлари, комиссия раиси ва аъзоларининг таклифлари, худуддаги ижтимоий муаммоларнинг келиб чиқишига қараб йиғилиш ўтказади ва тегишли қарорлар қабул қилади.

33. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия йиғилиши, агар унинг ишида комиссия аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссияси йиғилишида

иштирок этаётган аъзоларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган қарор қабул қилинган ҳисобланади.

34. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссиянинг котиби йиғилишларнинг баёнини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

35. Ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва жамоатчилик назорати бўйича комиссия ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот бериб боради.

5-боб. Фуқаролар йиғинининг экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссиясининг фаолиятини ташкил этиш

1-§. Фуқаролар йиғинининг экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссиясининг асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

36. Қуйидагилар фуқаролар йиғинининг экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссиясининг (кейинги ўринларда – экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияси) асосий вазифалари ҳисобланади:

атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш соҳасидаги қонунчилик ҳужжатлари, умумдавлат ҳамда ҳудудий дастурларда белгиланган чора-тадбирлар ижросини таъминлашда иштирок этиш;

аҳолининг уйларни, ҳовлилардаги биноларни, ҳовлилар ва уйлар (кўп квартиралли уйлар) атрофидаги ҳудудларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, болалар ва спорт майдончаларини жиҳозлаш, йўллар, кўприклар, кўчалар, коммунал тармоқларни қуриш, қайта қуриш, таъмирлаш ва яроқли ҳолда сақлаш, тарих ва маданият ёдгорликларини, қабристонларни таъмирлаш ишларида ихтиёрийлик асосида қатнашишларини ташкил этиш, шу жумладан, ҳашарлар уюштириш, кўриклар ва танловлар ўтказишда фуқаролар йиғини кенгашига кўмаклашиш;

атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва ободонлаштириш масалалари юзасидан фуқаролар йиғинининг ваколатлари доирасида ҳудудда жойлашган ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитиш бўйича таклифлар киритиш;

камбағал оилаларнинг уйлари ва хонадонларини таъмирлаш, ушбу мақсадда аҳолидан ихтиёрийлик асосида маблағ йиғиш тўғрисида қарорлар қабул қилиш юзасидан фуқаролар йиғинига ва унинг кенгашига таклиф киритиш;

худудда ёқилғи, электр ва иссиқлик энергияси ҳамда сувдан тежамли фойдаланиш ва уларнинг беҳуда сарфланишини камайтиришга доир тадбирлар ўтказишга кўмаклашиш;

аҳоли пунктлари, сув таъминоти манбалари, турар жойлар, мактаблар ва бошқа таълим муассасаларининг санитария ва экологик ҳолати устидан назоратнинг амалга оширилишига кўмаклашиш;

аҳоли томонидан чиқиндиларнинг белгиланган жойларга ташланишини назорат қилиш, мавсумий хазонлар ёқилишининг олдини олишга қаратилган тарғибот тадбирларини ўтказиш;

фуқаролар йиғини аъзоларининг экологик маданиятини ошириш, ёшлар ўртасида экологик таълим ва тарбия тизимини ривожлантириш, фуқароларнинг атроф муҳитга эҳтиёткорона муносабатда бўлишларига доир тарғибот ишларини амалга ошириш;

коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан коммунал хизматлар кўрсатиш сифати, иморатлар қуриш ҳамда ҳовлилар ва уйлар (кўп квартирали уйлар) атрофидаги худудларни сақлаш қоидаларига риоя этилиши, ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза этиш устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш.

37. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия ўз вазифаларини амалга оширишда туман (шаҳар) табиатни муҳофаза қилиш инспекциялари, коммунал хизматлар кўрсатиш ташкилотлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар, таълим муассасалари, Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг худуддаги корхона, ташкилот ва муассасалардаги бошланғич ташкилотлари, фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича бошқа комиссиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари билан ҳамкорлик қилади.

38. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолияти учун зарур бўлган маълумотларни тегишли ташкилотлардан белгиланган тартибда олиш тўғрисида, зарур ҳолларда маълумотларни жойига бориб ўрганиш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

худудни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича тадбирлар режаларини ишлаб чиқиш ва фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан тасдиқлаш учун йиғин кенгашига кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

атроф табиий муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштиришга оид тадбирлар ташкил этиш юзасидан фуқаролар йиғини кенгашига таклиф киритиш;

ўзига юкланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида ўз мажлисларига давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотларининг вакилларини,

мутахассисларни ва бошқа шахсларни жалб қилиш бўйича фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

фуқаролар йиғини аъзоларининг атроф табиий муҳит тозалигини сақлаш, кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича амалга ошираётган ибратли ишлари ва ижобий тажрибаларини оммалаштириш ҳақида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни бажаришда тегишли чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши)га таклифлар киритиш.

39. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссиянинг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

фуқароларнинг кадр-қиммати камситилишига, ҳуқуқ ва эркинликларининг поймол этилишига йўл қўймаслик;

фуқаролар йиғини фаолиятида фаол иштирок этиш, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) ва фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этиш;

йўналиши бўйича тарғибот ишларини самарали ва мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

40. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия раиси ва унинг аъзолари:

ўз фаолияти давомида фуқаролар билан хушмуомала ва холис бўлишлари;

ўз билимларини, айниқса инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда атроф табиий муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги ҳуқуқий билимларини ошириб боришлари зарур.

2-§. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияни шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш

41. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия фуқаролар йиғини (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловидан сўнг бир ой ичида 8 – 12 нафар аъзодан иборат таркибда 5 йил муддатга сайланади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия таркибига таълим муассасалари, коммунал хизмат кўрсатиш ташкилотлари, Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг худуддаги корхона, ташкилот ва муассасалардаги бошланғич ташкилотининг вакиллари, фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари (профилактика инспектори), шунингдек, ҳаётий тажрибага, аҳоли ўртасида обрў-эътиборга эга бўлган ҳамда ўзининг тарбиявий таъсирини ўтказа оладиган фаол фуқаролар, шу жумладан ташаббускор ёшлар киритилиши мумкин.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссияга раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг тадбиркорлик, томорқа ва ободонлаштириш масалалари бўйича ўринбосари томонидан амалга оширилади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия таркибига номзод сифатида кўрсатилган шахс, агар фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган бўлса, сайланган ҳисобланади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия аъзоси муддатидан аввал комиссия таркибидан чиқса, комиссиянинг янги аъзоси бир ой муддат ичида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан сайланади.

42. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия раиси:

комиссия фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;
ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларнинг комиссия аъзолари томонидан бажарилишини таъминлайди;

мажлисларни чақиради ва ўтказади;
фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида унинг номидан вакил бўлади;

комиссия номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди.
комиссия ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан комиссия раисининг ўринбосарини ва комиссия котибини сайлайди.

комиссия раиси ўринбосарининг вазифалари комиссия раиси томонидан фуқаролар йиғини кенгаши билан келишилган ҳолда белгиланади. Комиссия раиси узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда раис ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

43. Вазифалар тақсимооти ҳамда унга асосан тузилган экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссиянинг йиллик, чораклик иш режалари комиссия йиғилишида муҳокама қилинади ва фуқаролар йиғини кенгаши томонидан тасдиқланади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия иш режаси ижроси юзасидан

комиссия аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботлари ҳар ойда комиссия йиғилишларида эшитилиб, тегишли қарорлар қабул қилиб борилади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия йиғилиши, агар унинг ишида комиссия аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия йиғилишида иштирок этаётган аъзоларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берганда қарор қабул қилинган ҳисобланади.

44. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия котиби йиғилишларнинг баёнини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

45. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича комиссия ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот бериб боради.

6-боб. Фуқаролар йиғинининг тафтиш комиссияси фаолиятини ташкил этиш

1-§. Фуқаролар йиғини тафтиш комиссиясининг ҳуқуқий мақоми, асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

46. Тафтиш комиссияси ўз фаолиятини жамоатчилик асосида амалга оширади ҳамда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан молиявий-хўжалик фаолияти соҳасида етарли билим ва тажрибага эга бўлган фуқаролар йиғини аъзолари орасидан камида уч нафар таркибда яширин ёки очиқ овоз бериш йўли билан сайланади.

47. Тафтиш комиссиясининг мақсади фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятини текширишдан иборат.

48. Тафтиш комиссияси ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга, Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомга, фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакиллари йиғилишининг) қарорларига ҳамда ушбу Намунавий низомга мувофиқ амалга оширади.

49. Тафтиш комиссияси ўз текширишларини фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакиллари йиғилишининг) қарорига мувофиқ амалга оширади.

Тафтиш комиссияси режадан ташқари текширишларни фуқаролар йиғини аъзоларининг камида учдан бир қисмининг сўровига биноан ўтказди.

50. Тафтиш комиссияси ўз фаолиятида мустақилдир ва фақат фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобдордир.

51. Қуйидагилар Тафтиш комиссиясининг асосий вазифалари ҳисобланади:

фуқаролар йиғини органлари томонидан фуқаролар йиғини мол-мулкини сақлаш ва ундан фойдаланиш, жумладан пул маблағларининг мақсадли ва манзилли сарфланиши ҳолатини текшириш;

фуқаролар йиғини органлари томонидан ҳисоб-китоб ҳужжатларининг қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ юритилишини текшириш;

фуқаролар йиғини томонидан ташкил этилган тадбиркорлик фаолияти субъектлари молиявий-хўжалик фаолиятининг қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилаётганлигини текшириш, унинг натижаларини таҳлил қилиш ҳамда фуқаролар йиғинига таклиф ва хулосалар киритиш;

жалб этилган ҳомийлик хайрия маблағларидан мақсадли фойдаланилиши устидан назорат қилиш;

фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятида аниқланган хато ва камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш учун фуқаролар йиғини мажлисига киритиш.

52. Тафтиш комиссияси фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятини бир йиллик ёки бошқа даврдаги фаолияти яқунлари бўйича фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакиллари йиғилишининг) қарорига мувофиқ текширади.

Фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятини текшириш фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) ваколат муддати якуни бўйича мажбурий амалга оширилади.

53. Тафтиш комиссияси ўз вазифаларини амалга оширишда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

текшириш ўтказиш бўйича йиллик иш режаларини тузиш ва тасдиқлаш учун фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакиллари йиғилишига) киритиш;

қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда текшириш ўтказиш шакллари ва усулларини мустақил белгилаш;

текшириш ўтказиш учун зарур бўлган, шунингдек, фуқаролар йиғини томонидан ташкил этилган тадбиркорлик фаолияти субъектлари фаолиятига доир ёзма маълумотлар олиш;

зарур ҳолларда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда мустақил аудиторлар ва мутахассислар билан ҳамкорликни амалга ошириш;

молия-хўжалик ва ҳисоб-китоб ҳужжатларини текшириш, зарур ҳолларда хонадонларга бориб маълумотларни солиштириш;

фуқаролар йиғини номидан тузилган шартномалар, амалга оширилган битимлар, контрагентлар билан ҳисоб-китобларнинг қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлигини текшириш;

молия-хўжалик фаолиятида белгиланган норматив кўрсаткичлар ва қоидаларга риоя қилинишини текшириш;

фуқаролар йиғини мол-мулкидан фойдаланишнинг ҳолатини ўрганиш;

текшириш давомида аниқланган ҳолатлар бўйича моддий жавобгар шахслардан тушунтиришлар олиш;

молия-хўжалик фаолиятида аниқланган камчилик ва қонунбузарлик ҳолатлари бўйича фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)ни чақириш тўғрисида таклиф киритиш;

фуқаролар йиғини кенгаши ёки фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан қабул қилинган қарорларнинг тўғрилигини, уларнинг қонунчилик ҳужжатлари талабларига ва фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) қарорларига мувофиқлигини текшириш;

солиқ инспекцияси, статистика органлари ва бошқа ваколатли давлат органлари учун ҳисобот ҳужжатлари тўғри тузилганлигини текшириш;

фуқаролар йиғинининг молиявий ҳужжатларини, мол-мулк хатлови бўйича маълумотларни бирламчи бухгалтерия ҳисоби маълумотлари билан таққослаш;

юритилаётган бухгалтерия ҳисобининг мавжуд норматив қоидаларга мувофиқлигини таҳлил қилиш;

молия-хўжалик ҳисоботини белгиланган тартиб асосида юритиш бўйича тавсиялар бериш;

Фуқаролар йиғини тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклиф киритиш.

Тафтиш комиссиясининг талабига кўра фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолияти учун масъул шахс зарур ҳужжатларни тақдим этиши шарт.

54. Тафтиш комиссияси қуйидаги мажбуриятларга эга:

текшириш ўтказишда қонунчилик ҳужжатларига ва ушбу Намунавий низом талабларига қатъий амал қилиш;

ўтказилган текшириш натижаларига доир хулосалар нусхаларининг белгиланган тартибда сақланишини таъминлаш;

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га амалга оширилган текширишлар натижалари юзасидан ёзма ҳисоботларни ўз вақтида етказиш;

ўз вазифаларини бажариш пайтида Тафтиш комиссияси аъзоларига маълум бўлган сир сақланадиган маълумотларни ошкор қилмаслик.

Текширишларни ўтказиш пайтида Тафтиш комиссияси аъзолари текшириш мавзусига тааллуқли бўлган барча ҳужжатлар ва материалларни пухта текширишга мажбур.

Тафтиш ўтказилаётган вақтда ҳужжатларнинг сақланишини таъминлаш Тафтиш комиссияси раиси зиммасида бўлади.

2-§. Фуқаролар йиғини ҳузуридаги тафтиш комиссияси фаолиятини ташкил этиш

55. Фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловидан сўнг бир ой ичида Тафтиш комиссиясини тузади, Тафтиш комиссия аъзолари ва раисини сайлайди.

Тафтиш комиссияси аъзолари ва раисини сайлаш учун номзодлар фуқаролар йиғини (раиси) томонидан тақдим этилади.

Тафтиш комиссияси таркибига номзоди кўрсатилган шахс, агар фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берган бўлса, сайланган ҳисобланади.

Овоз бериш Тафтиш комиссияси аъзолигига ҳар бир номзод бўйича алоҳида ўтказилади.

Фуқаролар йиғини (раиси) томонидан тақдим этилган номзод сайланмаган тақдирда, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан шу куннинг ўзида фуқаролар йиғини аъзолари орасидан унинг ўрнига бошқа номзод тақдим этилади ва белгиланган тартибда сайланади.

Тафтиш комиссияси раиси ва унинг аъзолари беш йил муддатга сайланади.

Тафтиш комиссияси аъзоларининг сони тоқ бўлиши керак.

56. Тафтиш комиссияси раиси ёки аъзоси қуйидаги ҳолларда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)нинг қарори билан Тафтиш комиссия таркибидан чиқарилади:

ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилганда;

ушбу Намунавий низомда назарда тутилган ўз вазифаларини мунтазам равишда узрли сабабларсиз бажармаганда;

Тафтиш комиссияси фаолиятига тааллуқли масалаларга доир фуқаролар йиғини мажлисларида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) узрли сабабларсиз мунтазам равишда уч ёки ундан ортиқ марта иштирок этмаганда, унинг топшириқларини бажармаганда;

фуқаролар йиғинининг обрўсига путур етказувчи ҳаракатлар, ножўя ишлар содир этганда;

белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз деб топилганда;

суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирганда;

суднинг қонуний кучга кирган қарори билан бедарак йўқолган деб топилганда ёхуд вафот этган деб эълон қилинганда;

Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини йўқотганда;

доимий ёки асосан яшаш жойи ўзгарганда;

соғлиғининг ҳолати ёки бошқа узрли сабабларга кўра уч ой давомида ўз вазифаларини бажара олмай қолганда;

вафот этган тақдирда.

Тафтиш комиссияси раиси ёки аъзоси Тафтиш комиссияси таркибидан чиқарилганда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) бир ой муддат ичида Тафтиш комиссиясининг янги раиси ёки аъзосини сайлайди.

57. Тафтиш комиссиясининг мажлиси унда Тафтиш комиссияси аъзоларининг учдан икки қисми иштирок этганда ваколатли ҳисобланади.

Тафтиш комиссиясининг ҳар бир аъзоси битта овозга эга.

Тафтиш комиссиясининг далолатномалари ва хулосалари мажлисда қатнашаётганларнинг оддий кўпчилик овози билан тасдиқланади. Овозлар тенг бўлганда Тафтиш комиссияси раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

Тафтиш комиссияси аъзолари Тафтиш комиссиясининг қарорига рози бўлмаганда мажлис баённомасида алоҳида фикрларини қайд эттиришга ва уларни фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакиллари йиғилишига), фуқаролар йиғини кенгашига етказишга ҳақлидирлар.

58. Тафтиш комиссияси раиси:

Тафтиш комиссияси мажлисларини чақиради ва ўтказди;

Тафтиш комиссиясининг жорий ишларини ташкил қилади;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида Тафтиш комиссияси номидан вакил бўлади;

Тафтиш комиссияси номидан чиқариладиган ҳужжатларни имзолайди;

Йилнинг ҳар чорагида бир марта амалга оширилган ишлар бўйича фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот беради.

59. Тафтиш комиссияси аъзолари бир вақтнинг ўзида фуқаролар йиғини бошқа органларининг аъзоси бўлиши мумкин эмас.

3-§. Тафтиш комиссиясининг хулосаси

60. Тафтиш комиссияси фуқаролар йиғини молия-хўжалик фаолиятини текшириш натижалари асосида қуйидагиларни ўз ичига олган хулоса тайёрлайди:

ҳисоботлардаги ва бошқа молиявий ҳужжатлардаги маълумотларнинг ишончли ва тўғри эканлигига берилган баҳо;

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисобот тақдим этиш тартиби бузилганлиги ҳолатлари, шунингдек, қонунбузилиши фактлари тўғрисидаги маълумот;

аниқланган қонун бузилишларини бартараф этиш юзасидан тавсиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини молиявий фаолияти самарадорлигини оширишга оид таклифлар.

61. Тафтиш комиссияси хулосаси Тафтиш комиссиясининг раиси ва аъзолари, фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва фуқаролар йиғини бухгалтерия ҳисобини юритиш учун фуқаролар йиғини раиси тавсияси асосида фуқаролар йиғини кенгашининг қарори билан белгиланган масъул шахс томонидан имзоланади.

62. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ёки бухгалтерия ҳисобини юритиш учун масъул шахс Тафтиш комиссияси хулосаси бўйича эътироз билдирган тақдирда, хулосага имзо қўйиш билан бир вақтда ўз эътирозини илова қилиши мумкин.

63. Текшириш натижалари бўйича тузилган хулосага нисбатан билдирилган эътирозлар бўйича Тафтиш комиссияси ўз фикрини билдиради.

64. Тафтиш комиссияси ҳисоботи фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) кўриб чиқилмагунгача учинчи шахсларга берилиши мумкин эмас.

65. Тафтиш комиссиясини тугатиш ва унинг фаолиятини қайта ташкил этиш, тегишли фуқаролар йиғини бирлаштирилганда, бўлинганда, тугатилганда ва чегаралари ўзгартирилганда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) қарорига мувофиқ амалга оширилади.

7-боб. Яқунловчи қоидалар

66. Комиссияларни тугатиш ва унинг фаолиятини қайта ташкил этиш тегишли фуқаролар йиғини бирлаштирилганда, бўлинганда, тугатилганда ва чегаралари ўзгартирилганда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи қарорига мувофиқ амалга оширилади.

67. Ушбу Намунавий низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Фуқаролар йиғини ҳузуридаги жамоатчилик тузилмалари тўғрисида НАМУНАВИЙ НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Намунавий низоми фуқаролар йиғини ҳузуридаги жамоатчилик тузилмаларининг (кейинги ўринларда – жамоатчилик тузилмалари) мақсади ва асосий вазифаларини, ҳуқуқ ва мажбуриятларини ҳамда фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Жамоатчилик тузилмалари ўз фаолиятини амалга оширишда давлат органлари, таълим ва тиббиёт муассасалари, нодавлат ношаро ташкилотлар, фуқаролар йиғини ходимлари, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар, шунингдек, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи бошқа жамоатчилик тузилмалари билан ҳамкорлик қилади.

3. Фуқаролар йиғинларида қуйидаги жамоатчилик тузилмалари фаолияти йўлга қўйилади:

“Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмаси;

“Аёллар маслаҳат кенгаши”;

“Кексалар маслаҳати” гуруҳи.

4. Жамоатчилик тузилмалари қарорлари тавсиявий хусусиятга эга. Жамоатчилик тузилмаларининг низоми фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) қарори билан тасдиқланади.

5. Жамоатчилик тузилмалари ўз фаолиятини жамоатчилик асосида ошкоралик, коллегиялик, ўзаро ҳурмат, тенг ҳуқуқлилик, ихтиёрийлик ва жамоат фикрини ҳисобга олиш тамойилларига риоя этган ҳолда амалга оширади.

2-боб. “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмасининг фаолиятини ташкил этиш

1-§. “Ота-оналар университети”нинг мақсади, асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

6. “Ота-оналар университети” (кейинги ўринларда – Университет) ушбу Намунавий низоми мувофиқ оилавий муносабатларда ҳар хил муаммоларга дуч келаётган фуқаролар йиғини ҳудудидаги ота-оналар, ёшлар ва бошқа шахсларга оилаларда соғлом турмуш тарзини таъминлаш ва фарзанд тарбиясига оид масалаларда юзага келган қийин вазиятлардан чиқиш ҳамда уларнинг ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишда амалий ёрдам кўрсатиш тадбирларини амалга оширади.

Университетнинг мақсади маҳаллада ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, фарзанд тарбиясига оид масалаларда ота-оналарнинг малакасини оширишда ёрдам бериш, бу борада оилалардаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш ишларини янада такомиллаштиришдан иборат.

7. Қуйидагилар Университетнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

ота-оналарнинг фарзанд тарбиясидаги ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш;

фарзанд тарбиясига етарли эътибор бермаётган ота-оналар билан ишлаш;

фуқаролар йиғинидаги оилаларда ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигига салбий таъсир кўрсатувчи ҳолатларнинг олдини олишга кўмаклашиш;

фарзанд тарбияси жараёнида ота-оналарга ёрдам кўрсатиш;

оилаларда соғлом ижтимоий-маънавий муҳитни таъминлашга кўмаклашиш.

8. Университет қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолияти учун зарур бўлган маълумотларни тегишли ташкилотлардан белгиланган тартибда сўраб олиш;

оилалар ва муайян шахсларга ёрдам бериш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва иш жараёнида унга ўзгартириш киритиш;

Университет томонидан ташкил этиладиган машғулотлар режасини тузиш, заруратга кўра уни такомиллаштириш;

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида тадбир ва машғулотларга давлат ташкилотлари ва нодавлат ноτιжорат ташкилотларнинг вакилларини, малакали мутахассисларни ва бошқа шахсларни жалб қилиш;

Университет машғулотларини фуқаролар йиғини ҳудудида олиб борилган жамоатчилик фикрини ўрганиш бўйича сўровнома материалларидан, “Маҳалла ва оила” илмий-тадқиқот институти томонидан ўтказилган тадқиқот ишлари натижаларидан, статистик маълумотлардан, оммавий ахборот воситаларида ёритилган мақолалардан, намунали оилаларнинг тажрибаларидан ва шу каби йўналишларда ҳаётий мисоллардан фойдаланган ҳолда ташкил этиш.

9. Университет қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

оилалар ва маҳаллалардаги маънавий-ахлоқий муҳит барқарорлигининг бузилиши, шу жумладан, фарзанд тарбиясига салбий таъсир кўрсатишнинг олдини олишга кўмаклашиш;

ота-оналар билан ишлаш ва фарзанд тарбияси билан боғлиқ масалалар бўйича фуқаролар йиғини ҳаётида, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этишда фаол иштирок этиш;

Университет машғулоти ва тарғибот тадбирларини самарали ҳамда мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифалардан келиб чиқиб турли ёт ғоялар таъсирига тушиб қолган, ҳуқуқбузарлик содир этган ёшларнинг ота-оналари билан тизимли ишларни ташкил этиш;

фуқароларнинг кадр-қиммати камситилишига, ҳуқуқ ва эркинликлари поймол этилишига йўл қўймаслик;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

Университет аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

2-§. Университет таркибини шакллантириш

10. Университет таркиби фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови ўтказилганидан кейин бир ой ичида 8 – 12 нафар аъзодан иборат таркибда беш йил муддатга сайланади.

Унга раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари томонидан амалга оширилади. Университет раҳбарининг ўринбосари лавозимига номзодга ва аъзоликка номзодга фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган бўлса, у сайланган ҳисобланади.

11. Университет аъзолари ҳуқуқшунос, шифокор, педагог, психолог ва бошқа мутахассислар ҳамда Университетга юкланган вазифаларнинг мазмун-моҳиятини чуқур тушунадиган, обрў-эътиборли, катта ҳаётий тажрибага ва ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган, жамиятда ўзининг намунали хулқи билан обрў-эътибор қозонган фаол фуқаролар орасидан сайланади.

12. Университет ўз олдида турган асосий вазифаларни ҳар ойда камида бир марта чақириладиган йиғилишларда кўриб чиқади. Университет йиғилиши аъзоларнинг камида учдан икки қисми қатнашса, ваколатли ҳисобланади. Университет аъзоларининг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган қарор қабул қилинган ҳисобланади.

13. Университетнинг йиғилишида қуйидаги масалалар кўриб чиқилади:

Университетнинг йиллик, чораклик иш режалари, шу жумладан, Университет машғулотларининг йўналишлари бўйича режасини ишлаб чиқиш ва уларни тасдиқлаш учун фуқаролар йиғини кенгашига киритиш билан боғлиқ масалалар;

Университет иш режалари ижроси юзасидан Университет аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботларини эшитиш билан боғлиқ масалалар; фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) билан келишишни талаб қиладиган бошқа масалалар.

14. Университет раҳбари:

Университет фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;

Университетнинг йиғилишларида раислик қилади;

оилавий муносабатларда ҳар хил муаммоларга дуч келаётган ота-оналар, ёшлар ва бошқа шахсларнинг рўйхатини шакллантиради ва уларнинг муаммоларини ҳал этишга қаратилган чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди;

оилавий муносабатларда ҳар хил муаммоларга дуч келаётган фуқаролар йиғини ҳудудидаги ота-оналар, ёшлар ва бошқа шахсларга оилаларда соғлом турмуш тарзини таъминлаш ва фарзанд тарбиясига оид масалаларда юзага келган қийин вазиятлардан чиқиш ҳамда уларнинг ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишда амалий ёрдам кўрсатиш тадбирларини амалга оширади;

Университет аъзолари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

Университет аъзоларига юкланган вазифаларнинг ўз вақтида, сифатли ва оила билан ишлаш одоб-ахлоқ қоидалари бузилмаслигини эътиборга олган ҳолда, бажарилишини таъминлайди;

Университет иш режалари ижроси юзасидан Университет аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботларини эшитиш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқади;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида Университет номидан вакил бўлади;

Университет номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди;

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) билан келишишни талаб қиладиган бошқа масалаларни кўриб чиқади;

Университет фаолияти тўғрисида йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлисига (фуқаролар вакиллари йиғилишига) ҳисобот беради.

15. Университет раҳбарининг ўринбосари ва аъзоларининг ваколатлари ушбу Намунавий низомда назарда тутилган Университетнинг мақсади ва асосий вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятларидан келиб чиқиб Университет раҳбари томонидан белгиланади.

Университет раҳбари узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда Университет раҳбари ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

16. Университет ўз аъзолари томонидан оилавий муносабатларда ҳар хил муаммоларга дуч келаётган ота-оналар, ёшлар ва бошқа шахсларнинг шакллантирилган рўйхатини ўрганади ва муаммоларни ҳал этишга қаратилган чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқади.

17. Фуқаролар йиғини ҳудудидаги ота-оналар, ёшлар ва бошқа шахсларга оилаларда соғлом турмуш тарзини таъминлаш ва фарзанд тарбиясига оид масалаларда юзага келган қийин вазиятлардан чиқиш ҳамда уларнинг ҳуқуқий,

маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишда амалий ёрдам кўрсатиш тадбирлари Университет раҳбари томонидан тасдиқланади.

18. Рўйхатдаги оила ёки шахс билан индивидуал ёки гуруҳларда иш олиб бориш бўйича чора-тадбирлар кўзда тутилиши мумкин.

19. Чора-тадбирлар ўз ичига оиладаги вазиятни ва юзага келган муаммоларни баҳолаш, оилада ижтимоий-маънавий муҳитни янада соғломлаштириш, мустаҳкамлаш ва барқарорлигини таъминлаш, ота-оналарнинг фарзанд тарбиясидаги ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишга қаратилади.

Шунингдек, тадбирлар тегишли йўналишлар бўйича ўқув машғулотлари ва тарғибот ишларидан ҳам иборат бўлиши мумкин.

20. Ушбу Намунавий низомга 1-иловада келтирилган намунавий шаклга мувофиқ оила ёки шахс билан индивидуал иш олиб бориш бўйича чора-тадбирлар режасида:

оила ёки шахс тўғрисидаги маълумотлар (мурожаат қилган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган йили, оила таркиби, вояга етмаган шахслар сони ва бошқа маълумотлар);

қийин вазият юзага келганлик сабаби (муаммо);

муаммо ечимини топиш бўйича қилинадиган ишлар (ишлар номи ва муддати кўрсатилган ҳолда);

муаммо ечимига нималар тўсқинлик қилиши, тўсиқларни бартараф этиш чоралари (бошқа идора ва ташкилотларни жалб қилиш эҳтиёжи мавжудлиги) кўрсатилади.

21. Университет томонидан режалаштириладиган тадбирлар ва машғулотлар унда иштирок этувчиларнинг ёши, жинси, маълумотини ҳисобга олган ҳолда ташкил этилади. Гуруҳларда ўтказиладиган тадбирлар ва университет машғулотларининг жойи, вақти ва ташкил этиш тартиби унинг иштирокчиларининг бўш вақтини ҳисобга олган ҳолда Университет йиғилиши томонидан белгиланади.

22. Гуруҳларда ўтказиладиган Университет машғулотлари қуйидаги йўналишларда олиб борилиши мумкин:

оила ҳуқуқи;

оила маънавияти;

оила бошқаруви;

оила иқтисодиёти;

оила психологияси;

оиланинг тиббий маданияти;

оилада соғлом турмуш тарзи.

23. Университет машғулотларининг мавзулари ҳудуднинг ўзига хос хусусиятларидан ва мавжуд муаммолардан, шу жумладан аҳоли билан мулоқот қилиш жараёнида аниқланган масалалардан келиб чиқиб белгиланади.

24. Оила ёки шахс билан индивидуал иш олиб бориш бўйича чора-тадбирлар режасида кўзда тутилган ишлар якуни бўйича Университет иштирокчилари ўртасида сўровномалар ўтказилади, оила ёки шахс қийин вазиятдан олиб чиқилганлиги тўғрисидаги хулоса шакллантирилади ва ушбу хулоса асосида қийин вазиятдан олиб чиқилган оила ёки шахсни рўйхатдан чиқариш амалга оширилади.

25. Ой, чорак, ярим йиллик ва йил якуни бўйича натижалар таҳлил этилади ва қийин вазиятдан олиб чиқилган оила ёки шахсларнинг рўйхатдан чиқарилган сони Университет фаолиятининг самарадорлигини аниқловчи омил сифатида белгиланади.

26. Университет томонидан қийин вазиятдан олиб чиқилган оила ёки шахслар ўртасида ўтказиладиган намунавий сўровноманинг шакли Университет раҳбари томонидан тасдиқланади.

27. Университетнинг тарғибот тадбирлари унинг аъзолари томонидан фуқаролар йиғини ҳудудида яшовчи аҳоли ўртасида Университетнинг мақсад ва вазифалари юзасидан мунтазам тушунтириш ишларини олиб бориш ва республика ҳамда маҳаллий оммавий ахборот воситаларида материаллар эълон қилиш орқали амалга оширилади.

28. “Маҳалла ва оила” илмий-тадқиқот институти, туман (шаҳар) маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими, шунингдек давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотлар Университет фаолиятини самарали ташкил этишга методик ва амалий жиҳатдан кўмаклашадилар.

3-§. Университет аъзоларининг ваколатларини муддатидан илгари тўхтатиш

29. Университет аъзоларининг ваколатлари қуйидаги ҳолларда муддатидан илгари тўхтатилади:

ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилганда;
белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз деб топилганда;
унга нисбатан суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирганда;
суднинг қонуний кучга кирган ҳал қилув қарори асосида бедарак йўқолган деб топилган ёхуд вафот этган деб эълон қилинганда;
Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини йўқотганда;
соғлиғи ҳолати ёки бошқа узрли сабабларга кўра уч ой давомида ўз вазифаларини бажара олмай қолганда;
вафот этганда.

30. Университет аъзоларининг ваколатлари муддатидан илгари тўхтатилган тақдирда, бир ой муддатда фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) томонидан бўшаб қолган ўринларга янги сайлов ўтказилади.

2-боб. “Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг фаолиятини ташкил этиш.

1-§. “Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг асосий мақсад ва вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари

31. “Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг (кейинги ўринларда – Кенгаш) мақсади ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш, ҳал этишга кўмаклашиш, оилаларни мустаҳкамлаш ва уларнинг фарзанд тарбиясидаги ролини ҳамда ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган маслаҳатлар бериш, “одобли қиз”, “иффатли келин” ва “маърифатли аёл” ғояларини кенг тарғиб этишдан иборат.

32. Кенгашнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги роли ва фаоллигини ошириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиқ кенгаши билан ҳамкорликда хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш борасида амалга оширилаётган ишлар ва ислоҳотларнинг мазмун-моҳиятини тарғиб қилиш, хотин-қизларнинг ҳуқуқий саводхонлигини оширишга қаратилган тадбирлар ўтказиш;

хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш, ёрдамга муҳтож ва оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизларга, шу жумладан, ногиронлиги бўлган аёлларга ўз вақтида ижтимоий-ҳуқуқий, психологик ва моддий ёрдам кўрсатиш, шунингдек “Аёллар дафтари”га киритиш юзасидан фуқаролар йиғини кенгаши ҳамда туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиқ кенгашига таклифлар киритиш;

хотин-қизларга ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий маслаҳатлар бериш орқали уларнинг оилаларни мустаҳкамлаш ва фарзанд тарбиясидаги ролини ошириш;

хотин-қизларнинг муаммолари ўз вақтида бартараф этилиши устидан жамоатчилиқ назоратини амалга ошириш.

33. Кенгаш ўзига юкланган вазифаларни бажаришда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

хотин-қизларнинг, шу жумладан, “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш ва уларнинг муаммоларини ҳал этишга кўмаклашиш;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига дахлдор масалаларни ҳар томонлама таҳлил қилиш, уларни бартараф этишнинг энг мақбул йўллари аниқлаш мақсадида сўров ўтказиш;

ўтказилган тадбирлар яқунларига бўйича таклифлар ва тавсиялар тайёрлаш ҳамда уларни фуқаролар йиғини кенгаши ҳамда туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиқ кенгашига кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

оилалар ва хотин-қизларни ижтимоий қўллаб-қувватлашни амалга оширувчи ташкилотлар билан мақсадли алоқалар ўрнатиш;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги фактлари аниқланган тақдирда, материалларни ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга юбориш учун туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилик кенгашига тақдим этиш;

зарур ҳолатларда Кенгаш фаолиятига малакали мутахассисларни жалб этиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифалар доирасида ташаббуслар кўрсатиш;

семинар, тренинг, учрашувлар, давра суҳбатлари, кўрик-танловлар ва бошқа тадбирларни ўтказиш;

оммавий ахборот воситаларида, шу жумладан, Интернет жаҳон ахборот тармоғида ўз фаолияти тўғрисидаги ахборотни тарқатиш;

хотин-қизлар, айниқса, ёрдамга муҳтож ва оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар, шу жумладан, ногиронлиги бўлган аёллар учун назарда тутилган имтиёзлар тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларининг ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш.

34. Кенгаш қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятида қонунчиликка ва мазкур Намунавий низом талабларига риоя қилиш;

фуқаролар билан мулоқотда самимий, хушмуомала ва холис бўлиш;

давлат органларининг, улар мансабдор шахсларининг ўз ваколатлари доирасида амалга оширадиган фаолиятига аралашмаслик;

хотин-қизларнинг шаъни ва кадр-қиммати камситилишига, уларнинг шахсий ҳаётига аралаштиришга йўл қўймаслик;

ўз фаолиятини амалга ошириш чоғида олинган ахборотнинг тарқатилиши қонун билан чекланган бўлса, унинг махфийлигига риоя этиш, аён бўлган сирларнинг ўзгаларга ошкор қилинишига йўл қўймаслик.

2-§. Кенгаш таркибини шакллантириш ва фаолиятини ташкил этиш

35. Кенгаш фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан 10–15 нафар аъзодан иборат таркибда тузилади ҳамда туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилик кенгаши қарори билан тасдиқланади.

Кенгаш аъзолари сони фуқаролар йиғинидаги аҳоли сони ҳамда иш ҳажмига қараб белгиланади.

36. Кенгаш таркибига фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари, оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассис, маҳаллада истиқомат қиладиган ҳамда бой ҳаётий ва амалий тажрибага эга, аёлларнинг муаммоларидан яқиндан хабардор бўлган, фаол ҳамда ташаббускор, аҳоли орасида обрў-эътиборга эга бўлган хотин-қизлар, зиёли онахонлар, тадбиркор аёллар, ҳудуддаги таълим ва тиббиёт муассасаларида раҳбарлик лавозимларида фаолият юритаётган хотин-қизлар, отинойилар, психологлар киритилиши мумкин.

37. Кенгаш фаолиятига, қоида тариқасида, фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари раҳбарлик қилади.

38. Кенгаш раиси:

Кенгаш фаолиятига умумий раҳбарлик қилади;
Кенгаш мажлисларини чақиради ва раислик қилади;
Кенгашнинг жорий ишларини ташкил қилади;
фуқаролар йиғини, фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида Кенгашнинг номидан вакил бўлади;

Кенгаш номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди;

Кенгаш фаолиятига оид ўқув-методик кўрсатмалар ҳақида аъзоларни ўз вақтида хабардор қилади ва ижроси амалга оширилишини таъминлайди;

Кенгаш фаолиятини таҳлил қилиш ва уни янада такомиллаштириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқади;

Кенгашнинг самарали ишини таъминлаш бўйича бошқа ваколатларни амалга оширади.

Кенгаш раиси ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни Кенгаш аъзолари ўртасида тақсимлайди ҳамда уларга юклатилган вазифаларнинг бажарилишини таъминлайди.

39. Кенгаш ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан Кенгаш раисининг ўринбосарини ва Кенгаш котибини сайлайди.

Кенгаш раиси ўринбосарининг вазифалари Кенгаш раиси томонидан фуқаролар йиғини кенгаши билан келишган ҳолда белгиланади. Кенгаш раиси узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда раис ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

40. Кенгаш котиби йиғилишларнинг баённомасини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

41. Кенгаш йиғилишлари заруратга қараб, бироқ ҳар чорақда камида бир марта ўтказилади.

42. Кенгаш иш тартиби (жадвали) Кенгаш раҳбари томонидан Кенгаш аъзолари билан келишган ҳолда мазкур Намунавий низомга 2-иловада келтирилган иш тартиби асосида белгиланади.

43. Кенгашга ажратилаётган хоналарни зарур жиҳозлар билан таъминлаш, хоналарни таъмирлаш, Кенгаш аъзоларини моддий рағбатлантириш харажатлари тегишли ташкилотлар, жамғармалар ҳамда қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

44. Қуйидагилар Кенгашнинг иш фаолияти усуллари ҳисобланади:

индивидуал суҳбат;

индивидуал маслаҳат (таълим олиш, иш фаолиятидаги муаммолар, шахслараро муносабатлар, шахсий муаммолар бўйича);

анкета сўрови;

психологик ташхис қўйиш;

психологик, педагогик ва ҳуқуқий маслаҳат, психологик коррекция;

тренинг (ўзаро муносабатлар ва касбий муваффақиятга эришишга кўмаклашувчи қизиқарли ва самарали машқлар);

давра суҳбати;

маънавий-маърифий тадбир;

психолог билан психологик компетентлилик ва юзага келаётган муаммоли вазиятларни самарали ечиш кўникмасини ривожлантирувчи турли формат (маъруза, семинар, клуб)да мавзули учрашувлар.

45. Кенгаш ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгаши ва туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиги кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғинига ҳисобот бериб боради.

46. Кенгаш фаолиятини туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиги кенгашлари мувофиқлаштиради, методик-амалий жиҳатдан кўмаклашади, Кенгашнинг иш режасини тасдиқлайди, чораклик, ярим йиллик ва йиллик фаолияти мониторингини юритади.

47. Туман (шаҳар) хотин-қизлар жамоатчилиги кенгашлари аъзолари фуқаролар йиғинларига мувофиқлаштирувчи сифатида бириктирилади.

48. Кенгаш фуқаролар йиғинлари ҳузуридаги Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш ва Хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссиялар билан қуйидаги ҳолатларда ўзаро ҳамкорлик қилади:

хотин-қизларнинг муаммоларига комплекс ёндашиш зарурияти туғилганда; муаммоли масалаларни ҳал этиш мурожаат этган хотин-қизларнинг оила аъзолари билан боғлиқ бўлганда;

хотин-қизларнинг фарзанд тарбиясидаги ҳамда оилаларда маънавий муҳит барқарорлигини таъминлашдаги ролни оширишга оид таклифлар ишлаб чиқишда;

хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга тўсик бўлаётган муаммоларни бартараф этишда.

3-боб. “Кексалар маслаҳат гуруҳи”нинг фаолиятини ташкил этиш

1-§. “Кексалар маслаҳат гуруҳи”нинг мақсади, асосий вазифалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

49. “Кексалар маслаҳат гуруҳи”нинг (кейинги ўринларда – Гуруҳ) мақсади кексаларнинг муаммоларини манзилли ўрганиш ва бартараф этиш, кекса авлод вакилларининг бой ҳаётий тажрибасидан оилалар ва маҳаллада ижтимоий-маънавий муҳитни барқарорлаштириш, ёшларни тарбиялашда унумли фойдаланиш, уларнинг ислоҳотлар жараёнида фаол иштирок этишини таъминлашдан иборат.

50. Қуйидагилар Гуруҳнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

худудда аҳолига хизмат кўрсатувчи ташкилот ва идоралар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти устидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жамоатчилиги назоратини ўрнатиш;

аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш, аҳолининг, айниқса, ёшларнинг ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришга кўмаклашиш;

ота-оналарнинг фарзанд тарбиясидаги масъулияти ва огоҳлигини ошириш, жаҳолатга қарши таъсирчан маърифат тарғиботини, умумтаълим мактабларида кийиниш маданияти, ўқувчиларнинг давоматини таъминлашга қаратилган тадбирларни амалга ошириш;

кекса авлод вакилларининг давлат ва жамият ҳаётидаги ижтимоий фаоллигини ошириш, фуқаролар йиғини худудидаги муаммоларни ҳал этиш, миллий урф-одат, анъана ва маросимларни ташкил этиш ҳамда ўтказишда йўл-йўриқ кўрсатиш;

оилаларда ижтимоий-маънавий муҳитни мустаҳкамлашда фуқаролар йиғини кенгашига кўмаклашиш;

камбағал ва кўп болали оилалар, ёлғиз, ногиронлиги бўлган фуқаролар ҳолидан хабар олиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлашда фуқаролар йиғини кенгашига, давлат ва жамоат ташкилотларига кўмаклашиш;

аҳоли ўртасида жисмоний тарбия машғулотлари гуруҳларини шакллантириш, кексаларни оммавий спорт мусобақаларига кенг жалб этишда фаоллик кўрсатиш;

ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича 5 та муҳим ташаббуснинг маҳаллаларда амалга оширилишида фаоллик кўрсатиш;

лоқайдлик, оилавий келишмовчиликлар ва ёшлар ўртасида “оммавий маданият”нинг салбий иллатлари тарқалишини олдини олиш, фуқаролар йиғинида ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлашда жамоатчилик муносабатини шакллантириш;

кексалар орасида спорт-соғломлаштириш, муваффақиятли қариш, саломатлик учун шахсий масъулиятни юксалтириш каби тарғибот тадбирларини амалга ошириш;

ижтимоий ҳимоядаги ёлғиз кексаларнинг тиббий кўриқдан ўтказилиши, қаровчисиз қолган фуқароларни амбулатор-стационар ҳамда уй шароитида даволаш, ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларга тиббий-ижтимоий хизматларнинг ташкил этилишини назорат қилиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод этилган пенсия ёшидаги кишиларнинг жамиятга ижтимоий мослашуви, бандлигини таъминлашга кўмаклашиш;

тўй ва бошқа оилавий тадбирларни ихчам ҳолда ўтказиш бўйича маҳаллада тарғибот ва тушунтириш ишларини олиб бориш;

илм-фан, санъат, хунармандчилик, касаначилик, томорқа маданияти, тадбиркорлик каби турли соҳалар бўйича катта ҳаётий ва касбий тажрибага эга кексалар иштирокида аҳоли орасида тадбирлар ўтказиш;

ёлғиз кексалар ҳамда пенсионерлар учун тарихий қадамжолар, зиёратгоҳларга мунтазам саёҳатлар уюштириш.

51. Гуруҳ куйидаги ҳуқуқларга эга:

фаолияти учун зарур бўлган маълумотларни тегишли ташкилотлардан белгиланган тартибда сўраб олиш;

фаолият йўналишига оид у ёки бу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларини фуқаролар йиғини кенгашида кўриб чиқиш учун тақдим этиш;

ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида тадбирларга давлат ташкилотлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларнинг вакиллари ва бошқа шахсларни жалб қилиш;

маҳалладаги тинчлик, ҳамжихатлик муҳитига салбий таъсир кўрсатувчи омилларнинг сабаблари ва оқибатларини бартараф этиш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш;

ижтимоий фаол, ташаббускор, фидойи кексаларни рағбатлантириш, шу жумладан, “Меҳнат фахрийси”, “Мўътабар аёл” ва “Маҳалла ифтихори” кўкрак нишонларига тавсия этиш бўйича фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га таклифлар киритиш;

маҳаллада кексаларнинг муаммоларини ўрганиб, уларни бартараф этиш бўйича масъулларга тавсиялар бериш.

52. Гуруҳнинг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

ўз фаолиятида қонунчилик ҳужжатларига ва мазкур Намунавий низом талабларига қатъий риоя қилиш;

фуқаролар йиғини ҳаётида, фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгашининг қарорларини амалиётга татбиқ этишда фаол иштирок этиш;

йўналиши бўйича тарғибот тадбирларини самарали ҳамда мақсадли тарзда мунтазам равишда амалга ошириш;

Гуруҳ фаолиятида фуқароларнинг кадр-қиммати камситилишига, ҳуқуқ ва эркинликларининг поймол этилишига йўл қўймаслик;

қонун бузилиши ҳолатлари аниқланган ҳолларда тегишли органларга хабар бериш тўғрисида фуқаролар йиғини кенгашига таклифлар киритиш;

Гуруҳ аъзоларига аён бўлган шахсий ҳаётга оид маълумотларни ўзгаларга ошкор қилмаслик.

2-§. Гуруҳ таркибини шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш

53. Гуруҳ таркиби фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови ўтказилганидан кейин бир ой ичида 8–12 нафар аъзодан иборат таркибда беш йил муддатга сайланади.

Гуруҳ таркибига ижтимоий фаол, маҳаллада обрў-эътиборли, бошқаларга ибрат бўладиган кекса авлод вакиллари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг нафақадаги ходимлари киритилади.

Гуруҳга раҳбарлик фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан амалга оширилади.

Гуруҳ таркибига номзодга фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакиллари йиғилишида) ҳозир бўлганларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган бўлса, у сайланган ҳисобланади.

Гуруҳ аъзоси муддатидан аввал Гуруҳ таркибидан чиқса, Гуруҳнинг янги аъзоси бир ой муддат ичида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) томонидан сайланади.

54. Гуруҳ раҳбари:

Гуруҳ фаолиятини ташкил қилади ва мувофиқлаштиради;
ушбу Намунавий низомда белгиланган вазифаларнинг Гуруҳ аъзолари томонидан бажарилишини таъминлайди;

мажлисларни чақиради ва ўтказиши;

фуқаролар йиғини (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларида унинг номидан вакил бўлади;

Гуруҳ номидан чиқадиган ҳужжатларни имзолайди.

55. Гуруҳ ўзининг биринчи ташкилий йиғилишида аъзолар ичидан Гуруҳ раҳбарининг ўринбосарини ва Гуруҳ котибини сайлайди.

Гуруҳ раҳбари ўринбосарининг вазифалари Гуруҳ раҳбари томонидан фуқаролар йиғини кенгаши билан келишган ҳолда белгиланади.

Гуруҳ раҳбари узрли сабабларга кўра бўлмаган ҳолларда раҳбар ўринбосари унинг вазифасини бажаради.

56. Вазифалар тақсимоти ҳамда унга асосан тузилган Гуруҳнинг йиллик, чорақлик иш режалари Гуруҳ йиғилишида муҳокама этилади ва фуқаролар йиғини кенгаши томонидан тасдиқланади.

Гуруҳ иш режаси ижроси юзасидан Гуруҳ аъзоларининг амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботлари ҳар ойда Гуруҳ йиғилишларида эшитилиб, тегишли қарорлар қабул қилиб борилади.

Гуруҳ йиғилиши, агар унинг ишида аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашаётган бўлса, ваколатли ҳамда аъзоларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган қарор қабул қилинган ҳисобланади.

57. Гуруҳ котиби йиғилишларнинг баённомасини юритади ва қарорлар ижросини назорат қилади.

58. Гуруҳ ўз фаолияти юзасидан ҳар ойда фуқаролар йиғини кенгашига, йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши)га ҳисобот бериб боради.

4-боб. Яқунловчи қоидалар

59. Фуқаролар йиғинидаги жамоатчилик тузилмаларининг тугатиш ва фаолиятини қайта ташкил этиш тегишли фуқаролар йиғини бирлаштирилганда, бўлинганда, тугатилганда ва чегаралари ўзгартирилганда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қарорига мувофиқ амалга оширилади.

60. Ушбу Намунавий низом талабларини бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Фуқаролар йиғини ҳузуридаги жамоатчилик
тузилмалари тўғрисида намунавий низомга
1-илова

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
“Ота-оналар университети” раҳбари

20__ йил “__” _____

1. Мурожаат қилган шахс/оила ҳақида қисқача маълумот:

2. Мурожаат мақсади, муаммо:

3. Мурожаат қилган шахс/оила билан индивидуал иш олиб бориш бўйича чора-тадбирлар режаси

Т/р	Тадбирлар номи	Муддатлар	Жалб қилинадиган ташкилот/мутахассис	Кутилаётган натижа
1.	Вазиятни баҳолаш	1 кун	Университет аъзоси	Муаммоларни аниқлаш
2.	1-муаммо ечими бўйича қилинадиган ишлар (ўғлига)	5 кун	Мактаб психологи билан индивидуал суҳбат	Психологик ҳолати ва ахлоқини яхшилаш
3.	Қизиқишига кўра фарзандини тўгаракка жалб қилиш	3 кун	Мактаб маъмурияти	Боланинг бўш вақтини тўғри тақсимлаш
4.	2-муаммо ечими бўйича қилинадиган ишлар (онасига)	3 кун	Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази мутахассиси билан индивидуал суҳбат	Ишга жойлаштириш масаласини ҳал қилиш
5.	Оила иқтисодиёти бўйича ўқув машғулоти (онасига)	2 ҳафта (жадвал асосида)	Гуруҳларда машғулотлар	Оила иқтисодиётига оид билим ва кўникмаларга эга бўлиш
...				

Масъул шахс _____

ЭРИШИЛГАН НАТИЖА:

ХУЛОСА:

Фуқаролар йиғини хузуридаги
жамоатчилик тузилмалари тўғрисида
намунавий низомга
2-илова

_____ фуқаролар йиғини хузуридаги “Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг
рахбари ва аъзолари томонидан фуқароларни қабул қилиш вақти

Т/р	Қабул куни	Вақти	Ф.И.О	Лавозими
1.	Душанба	10.00 – 13.00		_____ фуқаролар йиғини оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассиси, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
2.	Сешанба	10.00 – 13.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
3.	Чоршанба	10.00 – 13.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
4.	Пайшанба	10.00 – 13.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
5.	Жума	10.00 – 13.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
6.	Шанба	10.00 – 13.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
		15.00 – 18.00		_____ маҳалла фаоли, кенгаш аъзоси
7.	Ҳар куни	Заруратга қараб		_____ фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ўринбосари, кенгаш раиси

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “18” июндаги 380 -сон қарорига
4-илова

**Фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) гувоҳномаси
ва кўкрак нишони тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)га гувоҳнома ва кўкрак нишон бериш, ундан фойдаланиш, шунингдек, йўқолган ёки яроқсиз ҳолга келган гувоҳнома ва кўкрак нишони ўрнига янгисини бериш тартибини белгилайди.

2. Гувоҳнома фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ваколати ҳамда шахсини тасдиқловчи ҳужжат ҳисобланади.

Гувоҳнома фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг фуқаролик паспорти ўрнини босмайди.

3. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг кўкрак нишони тегишли ҳудудда раислик мақомига эга бўлган мансабдор шахс сифатида ажратиб турувчи белги ҳисобланади.

Кўкрак нишони кўкракнинг чап томонига тақилади.

4. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)га гувоҳнома ҳамда кўкрак нишон туман (шаҳар) фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) сайловини ташкил этиш ва ўтказишга кўмаклашувчи комиссия (кейинги ўринларда кўмаклашувчи комиссия деб аталади) томонидан берилади.

5. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ўзига берилган гувоҳнома ва кўкрак нишондан ўз ваколати муддати давомида фойдаланади.

6. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ваколат муддати тугаганидан кейин (ваколатлари муддатидан илгари тугатилганда) гувоҳнома ва кўкрак нишони кўмаклашувчи комиссияга қайтарилиши шарт.

**2-боб. Гувоҳнома ва кўкрак нишоннинг шакли, гувоҳнома бланкаларини
тайёрлаш, улар билан таъминлаш, уларни ҳисобга олиш ва сақлаш
тартиби**

7. Гувоҳнома муқоваси ва бланкалари ҳамда кўкрак нишон кўмаклашувчи комиссия буюртмасига асосан Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлигининг буюртмаси бўйича белгиланган корхоналарда тайёрланади.

Гувоҳномаларнинг бланкалари қатъий ҳисобот бериладиган ҳужжатлар ҳисобланади ва ушбу Низомга 1-иловада келтирилган тавсифга биноан қалбакилаштиришга қарши ҳимоя элементларига эга бўлган махсус қоғозда тайёрланади.

Гувоҳноманинг муқоваси ва бланкаси бошқа шахслар, шу жумладан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари буюртмасига асосан тайёрланишига йўл қўйилмайди.

8. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайланган деб топилгач, сайлов ўтказилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай кўмаклашувчи комиссияга қуйидагиларни тақдим этади:

фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайловини ташкил этиш ҳамда ўтказиш бўйича ишчи гуруҳнинг (кейинги ўринларда – ишчи гуруҳ) фуқаролар йиғини муҳри билан тасдиқланган баённомаси ва қарори;

фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) паспортининг нусхаси;

3x4 ўлчамли 2 дона рангли фотосурат.

9. Гувоҳнома бланкалари фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) паспортининг нусхаси ҳамда ишчи гуруҳнинг баённомаси ва қарори асосида тўлдирилади. Зарур маълумотлар киритилгандан кейин гувоҳномалар бланкаларига улар эгаларининг фотосурати ёпиштирилади.

Гувоҳнома кўмаклашувчи комиссиянинг раиси томонидан имзоланади ва фуқаролар йиғини муҳри билан тасдиқланади. Тайёрланган гувоҳнома шаффоф плёнка билан қопланади.

10. Гувоҳнома тартиб рақамига эга бўлади. Берилган гувоҳномалар ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ шаклда кўмаклашувчи комиссиялар томонидан юритиладиган Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномаларини бериш ва қайтаришни ҳисобга олиш дафтарида (кейинги ўринларда – ҳисобга олиш дафтари) рўйхатдан ўтказилади.

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномасининг тартиб рақами ҳисобга олиш дафтаридаги тартиб рақамига мос бўлиши лозим.

11. Ҳисобга олиш дафтарида гувоҳноманинг тартиб рақами, гувоҳнома эгасининг ҳамда уни имзолаган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми, гувоҳноманинг амал қилиш муддати, гувоҳнома эгасининг фотосурати, гувоҳнома олинганлиги тўғрисида имзо ва сана, гувоҳномани қайтариш санаси, олган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми, лавозими ва имзоси, гувоҳномани йўқ қилиш тўғрисида белги (далолатнома санаси ва тартиб рақами) кўрсатилади.

Ҳисобга олиш дафтари ип ўтказиб тикилади, муҳрланади ва кўмаклашувчи комиссияда унинг ваколат муддати давомида сақланади.

Навбатдаги сайловлар эълон қилинган ҳисобга олиш дафтари янги тузилган кўмаклашувчи комиссияга топширилади.

12. Кўкрак нишони ушбу Низомга 3-иловада келтирилган тавсиф ва намунага биноан тайёрланади.

13. Гувоҳнома ва кўкрак нишони сайлов ўтказилган ва фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайланган деб топилган кундан эътиборан бир ой муддат ичида берилади.

14. Тўлдиришда бузилган ёки яроқсиз ҳолга келган гувоҳномалар ҳақиқий эмас деб топилади ва белгиланган тартибда йўқ қилинади.

15. Гувоҳнома ва кўкрак нишони фуқаролар йиғини раисига (оқсоқолига) у Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспортини кўрсатганидан кейин берилади.

16. Гувоҳнома берилаётганда фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномани олганлиги тўғрисида ҳисобга олиш дафтарига имзо қўяди.

17. Йўқолган ёки яроқсиз ҳолга келган гувоҳнома ва кўкрак нишони ўрнига фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) аризасига биноан янги гувоҳнома ҳамда кўкрак нишони берилиши мумкин.

Шунингдек, фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) фамилияси, исми ва отасининг исми ўзгарганда гувоҳнома алмаштирилади.

18. Гувоҳнома йўқолганлиги муносабати билан янги гувоҳнома бериш тўғрисидаги аризага матбуотда гувоҳнома йўқолганлиги ва у ҳақиқий эмас деб ҳисобланиши ҳақида хабар эълон қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжат ҳамда 3 x 4 ўлчамли 2 дона рангли фотосурат илова қилинади.

Гувоҳнома яроқсиз ҳолга келганлиги туфайли янги гувоҳнома бериш тўғрисидаги аризага яроқсиз ҳолга келган гувоҳнома ҳамда 3 x 4 ўлчамли 2 дона рангли фотосурат илова қилинади.

19. Йўқолган гувоҳнома фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан матбуотда хабар эълон қилинган кундан эътиборан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

Яроқсиз ҳолга келган гувоҳнома янги гувоҳнома берилган кундан эътиборан ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

20. Амал қилиш муддати тугаган ёки яроқсиз ҳолга келган гувоҳномалар йўқ қилиниши ва бу ҳақида далолатнома тузилиши керак. Гувоҳномалар кўмаклашувчи комиссия томонидан йўқ қилинади.

3-боб. Яқунловчи қоидалар

21. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳнома ва кўкрак нишонининг сақланиши учун шахсан жавобгардир. Гувоҳнома ва кўкрак нишонини бошқа шахсларга бериш тақиқланади.

22. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Фуқаролар йиғини раисининг
(оқсоқолининг) гувоҳномаси ва кўкрак
нишони тўғрисидаги низомга
1-илова

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномасининг шакли

Гувоҳноманинг муқоваси

	FUQAROLARNING O'ZINI O'ZI BOSHQARISH ORGANI G U V O H N O M A
--	--

Гувоҳноманинг ички томони

<p>(ma'muriy-hududiy birlik nomi)</p> <p>GUVOHNOMA № ____</p> <p>_____</p> <p>fuqarolar yig'ini raisi (oqsoqoli) Saylov 20 __yil « __ » _____ da o'tkazilgan Amal qilish muddati 20 __yil « __ » _____</p> <p>М.О' Ko'maklashuvchi komissiya raisi _____ (F.I.O)</p>	<p>(ma'muriy-hududiy birlik nomi)</p> <p>ГУВОҲНОМА № ____</p> <p>_____</p> <p>фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) Сайлов 20 __ йил « __ » _____ да ўтказилган Амал қилиш муддати 20 __ йил « __ » _____</p> <p>М.Ў Қўмаклашувчи комиссия раиси _____ (Ф.И.О.)</p>	<p>Фотосурат (30x40)</p>
---	--	------------------------------

**Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномасининг
ТАВСИФИ**

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномасининг муқоваси 60 x 90 миллиметр катталиқдаги тўқ яшил рангда, чармдан ёки унинг ўрнини босадиган материаллардан тайёрланади. Гувоҳноманинг олд томони марказ қисмининг юқорисида зарҳал рангда 14-шрифтда «FUQAROLARNING O'ZINI O'ZI BOSHQARISH ORGANI», пастда эса «GUVOHNOMA» деган матн жойлашган.

Гувоҳноманинг ички томонидаги матнлар икки саҳифага жойлаштирилади.

Гувоҳноманинг ички чап томонидаги ёзувлар лотин алифбосида бажарилади. Гувоҳноманинг ички чап қисмининг юқоридаги марказида икки қаторда тегишли вилоят ва туман (шаҳар) номи кўрсатилади, ундан кейин марказ қисмида «GUVOHNOMA №» сўзи ёзилган бўлиб, унда гувоҳнома тартиб рақами қўйилади, унинг пастиди алоҳида фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) фамилияси, исми, отасининг исми икки қаторда, шунингдек, тегишли фуқаролар йиғини номи ёзилади. Пастроқ қисмида сайлов ўтказилган сана бир қаторда, гувоҳноманинг амал қилиш муддати иккинчи қаторда

ёзилади, бунда амал қилиш муддати навбатдаги сайловларгача белгиланади. Пастда «Ko'maklashuchi komissiya raisi» сўзлари, тегишли кўмаклашувчи комиссия раисининг имзоси, исми ва отасининг исми бош ҳарфлари ва фамилияси жойлаштирилади, чапроқда «М.О'» ҳарфлари жойлашади.

Гувоҳноманинг ички ўнг томонидаги ёзувлар кирилл алифбосида бажарилади. Гувоҳнома ички ўнг қисмининг юқоридаги марказий қисмида маъмурий-худудий бирлик номи кўрсатилади, ундан кейинги қаторда, марказий қисмда «ГУВОҲНОМА №» сўзи ёзилган бўлиб, унда гувоҳнома тартиб рақами қўйилади, ундан пастда чап томонда 3 х 4 см ўлчамли фотосурат жойлаштирилади. Фотосуратнинг ўнг томони марказида фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) фамилияси, исми ва отасининг исми икки сатрда, шунингдек, тегишли фуқаролар йиғини номи ёзилади. Пастроқ қисмида сайлов ўтказилган сана бир қаторда, гувоҳноманинг амал қилиш муддати иккинчи қаторда ёзилади, бунда амал қилиш муддати навбатдаги сайловларгача белгиланади. Пастда «Кўмаклашувчи комиссия раиси» сўзлари, тегишли кўмаклашувчи комиссия раисининг имзоси, исми ва отасининг исми бош ҳарфлари ва фамилияси жойлаштирилади, чапроқда «М.Ў» ҳарфлари жойлашади.

Гувоҳноманинг ички томонлари оч сарғиш рангли махсус қоғоздан тайёрланади ва шаффоф плёнка билан қопланади. Гувоҳномадаги матн ва рақамлар қора рангда ёзилади.

Фуқаролар йиғини раисининг
(оқсоқолининг) гувоҳномаси ва кўкрак
нишони тўғрисидаги низомга
2-илова

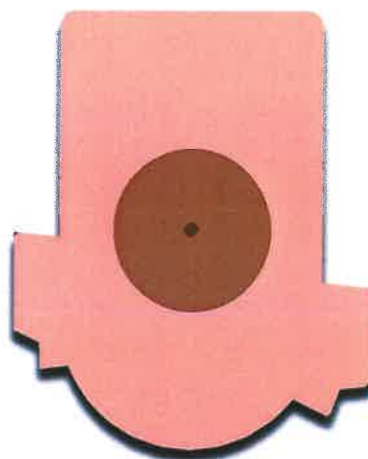
**Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) гувоҳномаларини бериш ва қайтаришни ҳисобга олиш
ДАФТАРИ**

(туман (шаҳар) кўмаклашувчи комиссиянинг номи)

Т/р	Гувоҳноманинг тартиб рақами	Эгаси ва имзолаган шахснинг Ф.И.О.	Амал қилиш муддати	Эгасининг фотосурати	Олинганлиги тўғрисида имзо, сана	Қайтариш санаси, олган шахснинг Ф.И.О., лавозими, имзоси	Йўқ қилиш тўғрисида белги (далолатнома санаси ва тартиб рақами)
-----	-----------------------------	------------------------------------	--------------------	----------------------	----------------------------------	--	---

Фуқаролар йиғини раисининг
(оқсоқолининг) гувоҳномаси
ва кўкрак нишони тўғрисидаги низомга
3-илова

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) кўкрак нишонининг НАМУНАСИ

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) кўкрак нишонининг ТАВСИФИ

Фуқаролар йиғини раиси кўкрак нишони (кейинги ўринларда кўкрак нишони деб аталади) 23 x 28 миллиметр ўлчамдаги қалқон шаклида бўлиб, мис қотишмасидан тайёрланади.

Кўкрак нишонининг марказида маҳалланинг рамзий дарвозасини ифодаловчи арка жойлашган бўлиб, унинг ортида баланд тоғлар орасидан кўтарилаётган куёш нурлари фонида тоғлардан водий ва воҳалар томон оқаётган дарёлар тасвирланган.

Кўкрак нишонининг чап томонида қад ростлаб турган замонавий бинолар ҳамда ўнг томонидаги қишлоқ, дала ва дарахтлар обод ва кўркам маҳалла маъносини ифода этади.

Кўкрак нишонининг пастки қисмида оқ рангли лента тасвирланган бўлиб, лента ичига тилла рангда “MAHALLA RAISI” ёзуви жойлашган.

“MAHALLA RAISI” ёзувининг остида яшилликка бурканган экин майдонлари тасвирланган.

Кўкрак нишони олд ва орқа томонларининг четлари қаварикдир.

Кўкрак нишонининг орқа томонига кийимга тақиб қўйиш учун айлана кўринишидаги мослама ўрнатилган.

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташқил этиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига мувофиқ фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташқил этиш тартибини белгилайди.

2. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) иш юритишнинг тўғри йўлга қўйилишини таъминлаш мақсадида ходимлардан бирини фуқаролар йиғинида иш юритишни ташқил этиш ва олиб бориш бўйича масъул этиб белгилайди (кейинги ўринларда – масъул ходим).

Масъул ходим фуқаролар йиғини (фуқаролар вакилларининг йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлисларини ўтказишга доир материалларни тайёрлайди, фуқаролар йиғини мажлисининг, фуқаролар йиғини кенгашининг ва фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) қарорлари ижрочиларга ўз вақтида етказилишини таъминлайди, иш юритишни олиб боради.

Фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар, фуқаролар йиғини ҳузуридаги тафтиш комиссияси ҳамда фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмаларида иш юритишни ташқил қилиш ва олиб бориш ушбу тузилмаларнинг котибларига юкланади.

3. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) фуқаролар йиғини ва унинг органларида иш юритишнинг тўғри ташқил қилиниши ҳамда ушбу Низомга мувофиқ замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда самарали олиб борилишини таъминлаш учун шахсан масъулдир.

4. Масъул ходим фуқаролар йиғини кенгаши аъзоларини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари, фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишлари ва бошқа қонунчилик ҳужжатлари билан, ишга янги қабул қилинган ходимларни фуқаролар йиғини тузилмаси, мазкур Низом, ҳужжатлар ижросини назорат қилиш ва текширишнинг асосий қоидалари, ички меҳнат интизоми ва фуқаролар йиғини фаолиятини тартибга солишга доир бошқа ҳужжатлар билан таништиради.

Бунда, фуқаролар йиғини аъзоларига ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига дахлдор бўлган ҳужжатлар, қарорлар ва бошқа материаллар билан танишиб чиқиш имконияти яратиб берилиши кафолатланади.

5. Масъул ходим ишдан бўшаганда ёки бошқа ишга ўтказилганда ҳужжатлар янги тайинланган масъулга (масъул ходим белгилангунга қадар

фуқаролар йиғинининг раисига (оқсоқолига) далолатнома асосида топширилади.

2-боб. Иш юритишни ташкил этиш

6. Қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ фуқаролар йиғинида куйидаги ҳужжатлар тайёрланади:

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) ўтказилган сана, ҳозир бўлган фуқаролар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалар;

фуқаролар йиғини кенгаши мажлисининг ўтказилган санаси, ҳозир бўлган аъзолар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалар;

фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ҳужжатлари, шунингдек, комиссиялар йиғилишлари ўтказилган сана, ҳозир бўлган аъзолар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалар;

фуқаролар йиғини ҳузуридаги Тафтиш комиссияси ҳужжатлари, йиғилиш баённомалари;

фуқаролар йиғинидаги “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмасининг ҳужжатлари, шунингдек, тузилма йиғилишлари ўтказилган сана, ҳозир бўлган аъзолар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалари;

фуқаролар йиғинидаги “Кексалар маслаҳати” гуруҳининг ҳужжатлари, шунингдек, гуруҳ йиғилишлари ўтказилган сана, ҳозир бўлган аъзолар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалари;

“Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳининг ҳужжатлари, шунингдек, гуруҳ йиғилишлари ўтказилган сана, ҳозир бўлган аъзолар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолдаги баённомалари;

Фуқаролар йиғинида тадбиркорлик бўйича маслаҳат маркази ташкил этилган бўлса, ушбу тадбиркорлик бўйича маслаҳат марказининг ҳужжатлари;

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши қарорлари, фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) қарорлари ва топшириқлари.

7. Фуқаролар йиғинининг бошқа ташкилотлар билан хизмат алоқалари хатлар билан почта, шунингдек, электрон ҳужжат алмашинуви орқали амалга оширилади. Тезкор равишда бериладиган маълумотлар электрон почта, факс орқали ёки телефонограмма ва телеграмма тарзида юборилади.

8. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши), фуқаролар йиғини кенгаши мажлиси баённомаларини, бошқа ташкилотларга юбориладиган хатларни имзолайди.

9. Баённомалар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли), у йўқлигида эса – мажлисда раислик қилган унинг ўринбосарларидан (фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича, оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа

ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарлари) бири томонидан имзоланади.

Фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) ваколат муддати якуни бўйича фуқаролар йиғинининг молия-хўжалик фаолиятини мажбурий текширишга оид баённомалар Тафтиш комиссияси раиси томонидан ҳам имзоланади.

10. Фуқаролар йиғинида иш юритишнинг қулайлигини таъминлаш мақсадида қуйидаги йиғмажилдлар юритилади:

фуқаролар йиғини фаолиятини тартибга солишга доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар;

фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакиллари йиғилишининг) ҳужжатлари;

фуқаролар йиғини кенгаши мажлисининг ҳужжатлари;

фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ҳужжатлари;

фуқаролар йиғинининг Тафтиш комиссияси ҳужжатлари;

фуқаролар йиғинидаги “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмасининг ҳужжатлари;

фуқаролар йиғинидаги “Кексалар маслаҳати” гуруҳининг ҳужжатлари;

“Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳининг ҳужжатлари;

“Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг ҳужжатлари;

Фуқаролар йиғинидаги тадбиркорлик бўйича маслаҳат марказининг ҳужжатлари;

фуқаролар йиғини ваколатларига тааллуқли бошқа масалалар бўйича ҳужжатлар.

Йиғмажилдлар фуқаролар йиғини ва унинг органлари тўғрисидаги низомлар асосида тузилади.

Йиғмажилдларни юритишда ҳужжатлар номенклатураси ва уларни сақлаш муддати кўрсатилиши лозим.

11. Юритиладиган йиғмажилдлар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг тегишли ўринбосари томонидан имзоланади ва фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан тасдиқланади.

Йиғмажилдларни сақлаш масъул ходим томонидан амалга оширилади.

3-боб. Иш юритишни олиб бориш

12. Фуқаролар йиғинларига тушаётган ҳужжатларни қабул қилиш, уларга бирламчи ишлов бериш (рўйхатга олиш, фуқаролар йиғини раисига (оқсоқолига) киритиш учун тайёрлаш) масъул ходим томонидан амалга оширилади.

13. Ҳужжатлар солинган конвертлар, шу жумладан, буюртма конвертлар масъул ходим томонидан очилади. Бунда конвертнинг тўғри етказилганлиги ва бутлиги текширилади. Конвертнинг бутлиги бузилган бўлса ёки ундаги

хужжатлар ва иловалар етарли бўлмаса, бу ҳақида дарҳол хужжатни юборувчига маълум қилинади, икки нусхада далолатнома тузилиб, бири масъул ходимда қолдирилади, иккинчиси хужжатни юборган ташкилотга (мансабдор шахсга) жўнатилади.

Фуқаролар йиғинига хатолик туфайли тушган хужжатлар узоғи билан беш кун муддат ичида масъул ходим томонидан янги конвертга солиниб, аввалги конвертни илова қилган ҳолда тегишли ташкилот (мансабдор шахс)ларга жўнатилади ва бу ҳақида жўнатувчига хабар қилинади.

14. Тушган хужжатлар солинган конвертлар (хужжатни юборувчининг манзили ва юборилган вақти фақат конверт орқали аниқланадиган ҳоллардан ташқари) йўқ қилинади.

15. Тушган хужжатлар рўйхатга олинадиган ва рўйхатга олинмайдиган хужжатлар туркумига бўлинади.

Мазкур Низомга 1-иловада кўрсатилган хужжатлар рўйхатга олинмайди. Рўйхатга олинадиган тушган хужжатларга рўйхатга олиш штампи қўйилади.

Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари, улар қаердан келганлигидан қатъи назар, алоҳида рўйхатга олинади ва уларнинг ҳисоби юритилади.

16. Фуқаролар йиғинига тушган хужжатлар ушбу Низомга 2-иловада кўрсатилган шаклда Фуқаролар йиғинларига тушган хужжатларни рўйхатга олиш дафтарида рўйхатга олингандан сўнг фуқаролар йиғини раисига (оқсоқолига) берилади.

17. Фуқаролар йиғини томонидан тайёрланадиган ва бошқа ташкилот (мансабдор шахс)лардан келадиган хужжатлар билан ишлаш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан хужжатга резолюция белгиланади ва унда хужжатнинг ижроси бўйича асосий кўрсатмалар ва ижро муддати акс эттирилади;

кўриб чиқилган хужжат резолюцияни назорат карточкасига кўчириш учун масъул ходимга қайтарилади;

хужжат тегишли жойларга етказилади.

Тушган хужжатни расмийлаштириш ва кўриб чиқиш учун киритиш хужжат тушган кунда, кўриб чиқилган хужжатни тегишлилиги бўйича жўнатиш резолюция белгиланган кунда амалга оширилиши лозим.

Агар резолюцияда хужжатнинг ижросига бир нечта ходим масъул этиб белгиланган бўлса, унинг ижроси учун фамилияси биринчи кўрсатилган ходим масъул ҳисобланади.

18. Чиқувчи хужжатларни расмийлаштириш ва уларни жўнатиш масъул ходим томонидан амалга оширилади.

Хужжатларни конвертга солишдан аввал уларнинг тўғри расмийлаштирилганлиги, иловаларнинг мавжудлиги, хужжатни олувчилар сонига хужжат нусхаларининг мувофиқ келиши текширилади. Нотўғри расмийлаштирилган хужжатлар ижрочига тўғрилаш учун қайтарилади.

Буюртма бўйича юбориладиган ҳужжатга ҳужжат юбориладиган ташкилот (мансабдор шахс)лар рўйхати тузилади ва масъулнинг фамилияси ҳамда юборилган сана кўрсатилади.

Юбориш учун масъул ходимга берилган ҳужжатлар шу куннинг ўзида ёки бир суткадан кўп бўлмаган муддатда расмийлаштирилиши ва юборилиши керак.

19. Масъул ходим мунтазам равишда тушган, чиқарилаётган, шу жумладан, фуқаролар йиғини ходимлари томонидан тайёрланган ҳужжатларни ҳисобга олиб боради ҳамда йил якунлари бўйича маълумотларни умумлаштиради.

Жисмоний ва юридик шахслар муурожаатларининг ҳисоби алоҳида юритилади.

20. Тушган (чиқарилаётган) ҳужжатнинг индекси мазкур Низомга 3-иловада кўрсатилган шаклда йиғмажилдлар номенклатурасидаги тегишли индекс ва рўйхатга олиш рақамидан иборат бўлади, қарор ва мажлис баённомалари индекслари бундан мустасно. Уларнинг индекслари ҳужжат турига мувофиқ рўйхатга олиш рақамларидан иборат бўлади.

21. Ҳужжатларни рўйхатга олиш ушбу Низомга 4-иловада кўрсатилган назорат карточкаларида расмийлаштирилади. Назорат карточкаси реквизитлари таркиби “назорат белгилари” устуни “ижрочилар”, “ижрочининг имзоси”, “ижро ҳолати” ва бошқалар билан тўлдирилиши мумкин.

Назорат карточкаларида ҳужжатлар рўйхатга олинаётганда фақат фуқаролар йиғинида тузилган ёки бошқа ташкилотлардан юборилган ҳужжатлар (сўровлар) мустақил тарзда рўйхатга олиниши лозим. Жавоб тариқасида юборилган ҳужжатлар назорат карточкасининг ўзида белгиланади.

Назорат карточкаларининг календарь шкаласи ҳужжатлар ижроси муддатларини назорат қилиш учун қўлланилади. Унда ҳужжат ижро қилиниши лозим бўлган сана белгиланади.

“Корреспондент” устунига ҳужжатни юборган ёки ҳужжат юборилаётган ташкилот номи ёзилади. Фуқаролар йиғинининг ички ҳужжати тайёрланганда фуқаролар йиғинининг номи ёзилади.

“Ҳужжат тушган сана ва индекс” устунига ҳужжат тушган сана ва фуқаролар йиғинида берилган индекс кўрсатилади.

“Ҳужжатнинг санаси ва индекси” устунига ҳужжатни юборган ташкилот томонидан белгиланган ҳужжат юборилган сана ва индекс кўрсатилади. Чиқиш хати ёки фуқаролар йиғинининг ички ҳужжати рўйхатга олинганда ушбу устунда рўйхатга олинаётган ҳужжат имзоланган сана ва индекс ёки рўйхатга олиш рақами кўйилади.

“Қисқача мазмуни” устунига ҳужжатнинг тури, сарлавҳаси ёки қисқача мазмуни кўрсатилади.

“Резолюция ва ижрочи тўғрисидаги маълумотлар” устунига топширик берилаётган шахснинг фамилияси, масалани ҳал қилиш бўйича қисқа ва аниқ топширик, бажариш муддати, резолюция муаллифи ва сана кўрсатилади.

“Хужжатнинг ижроси тўғрисида маълумот” устунда масаланинг аниқ ечими, жавоб хатининг сана ва индекси кўрсатилади. Агар жавоб хатини тайёрлаш зарурати бўлмаса, ташаббусли хужжатдаги масала қачон, ким томонидан ва қандай ҳал қилинганлиги тўғрисида ёзув киритилади.

“Хужжатни олганлиги тўғрисида ижрочининг имзоси” ва “Сана” устунларида ижрочи имзо қўяди ва хужжат олинган сана кўрсатилади.

“Назорат белгилари” устунда хужжатнинг ижро муддатларини назорат қилиш тўғрисида белгилар қўйилади ва хужжат ижроси кечикишининг аниқ сабаблари кўрсатилади.

Назорат карточкасининг “Фонд №”, “Рўйхат №”, “Йиғмажилд №” устунлари архивда тўлдирилади.

Назорат карточкалари фуқаролар йиғини иш ҳажмига қараб нашр қилинади.

Назорат карточкалари хронологик тарзда – аввалги вақтдан кейинги вақтга тартиби бўйича жойлаштириб борилади.

22. Фуқаролар йиғинларида назорат картотекаси юритилиши лозим. Бунда ахборотнинг йўқ бўлиб кетишининг олдини олиш учун ахборот хавфсизлиги талабларини бажарган ҳолда махсус автоматлаштирилган тизимлардан фойдаланилиши мумкин.

23. Фуқароларнинг муурожаатлари бўйича назорат картотекаси уларнинг фамилиялари бўйича алифбо тартибида ҳамда рўйхатга олиш рақами тартиби бўйича тузилади.

24. Хужжатнинг ҳар бир тури (қарор, баённома, хат ва бошқалар) аниқ белгиланган реквизитлар мажмуига (таркибий қисмларига) ва улар жойлашувининг стандарт тартибига эга бўлиши керак.

25. Хужжатларни тузиш ва расмийлаштиришга қуйидаги асосий талаблар қўйилади:

хужжат муаллифини (фуқаролар йиғинининг номини, логотипини, қоидага кўра, хужжат бланкасида) кўрсатиш;

хужжатнинг турини кўрсатиш, матнга сарлавҳа тузиш, манзил ва санани кўрсатиш;

хужжатни индекслаш;

хужжатни тайёрлаган масъул шахснинг имзоси;

хужжатнинг ҳақиқийлигини тасдиқлаш (имзолаш, муҳрлаш);

хужжатнинг ижро қилинганлиги ва йиғмажилдга жойлаш тўғрисидаги белги.

26. Хужжатларни тузиш учун А4 (210 x 297) ва А5 (148 x 210) шаклдаги бланкалар қўлланилади. Хужжат бланкасида 5-иловага мувофиқ реквизитлар кўрсатилган бўлиши керак.

Аниқ хужжатлар турига йил мобайнида 200 дан ортиқ эҳтиёж бўладиган ҳолларда бланкаларни нашр қилиш усули бўйича тайёрлашга йўл қўйилади.

Бланкалар чапдан 20 мм, юқоридан 10 мм, ўнгдан ва пастдан 8 мм дан кам бўлмаган ўлчамларда ёзув киритиладиган майдонларга эга бўлиши керак.

27. Икки ва ундан ортиқ варақларда тайёрланадиган ҳужжатларнинг иккинчи ва кейинги варақлари рақамланиши керак. Рақамлар варақнинг юқори қисмининг ўртасида, араб рақамлари билан қўйилади, бунда «варақ» сўзи ва тутуқ белгилари қўйилмайди.

28. Ҳужжат турининг номи ҳар бир ҳужжатда (хатлардан ташқари) кўрсатилиши шарт.

29. Ҳужжат сарлавҳаси қисқа шаклда бўлиб, асосий матн мазмунини аниқ ифодалаши керак. Сарлавҳаларни ҳужжатнинг номига мувофиқ ҳолда шакллантириш тавсия этилади. Масалан:

*қарор (нима тўғрисида?): “Моддий ёрдамга ариза олиш тўғрисида”,
йиғилиш баённомаси (ниманинг?): “Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш
комиссияси йиғилишининг”.*

Сарлавҳа варақнинг чап қисмига ёзилади. А5 шаклда тузиладиган телеграммалар, эслатмалар матнига сарлавҳа қўйилмайди.

30. Ҳужжатлар ташкилотларга, таркибий бўлинмаларга ёки мансабдор шахсга манзили кўрсатилиб юборилади. Ташкилот номи ва таркибий бўлинма номи бош келишида кўрсатилади. Масалан:

*Учтепа тумани Электр тармоқлари корхонаси
Ҳисоб-китоб бўлимига*

Ҳужжат ташкилот раҳбарига юборилаётганда ташкилот номи ҳужжатни олувчининг лавозими номи таркибига киритилади. Масалан:

*Тошкент юридик коллежи директори
Б.Э. Аллаевга*

Агар ҳужжат бир нечта турдош ташкилотларга юборилаётган бўлса, уларни умумлашган ҳолда кўрсатиш керак. Масалан:

*Тошкент шаҳри Чилонзор тумани
“Гулзор” маҳалла фуқаролар йиғини
ҳудудидаги таълим муассасалари раҳбарларига*

Ҳужжатда ҳужжатни олувчилар тўрттадан кўп бўлмаган тақдирда, уларнинг номи тўлиқ кўрсатилади.

Ҳужжат беш ёки ундан кўп манзилга юборилаётганда ҳужжатни юбориш учун рўйхат тузилади ва ҳар бир ҳужжатда битта олувчи қўшимча (ёзма ёки босма тарзда) кўрсатиб қўйилади. Масалан:

*Тошкент шаҳри Чилонзор тумани
“Гулзор” маҳалла фуқаролар йиғини
ҳудудидаги корхоналар, муассасалар,
ташкилотлар раҳбарларига (рўйхат бўйича)*

Агар ҳужжат жисмоний шахсга юборилаётган бўлса, аввал почта манзили, сўнгра олувчининг исми, отасининг исмининг бош ҳарфлари ва фамилияси кўрсатилади. Масалан:

*100129, Тошкент ш. Чилонзор тумани
6-мавзе, 9-уй, 69-хонадонда яшовчи*

С.А. Барноевга

Давлат ташкилотлари ва доимий олувчиларга юборилаётган ҳужжатларга почта манзили қўйилмайди.

31. Ҳужжатлар санаси расмийлаштирилади йил, сана ва ойнанинг тартиб рақами араб рақамларида қўлланилади. Масалан: 22.04.2021 й.

Молиявий тусдаги маълумотларга эга ҳужжатларда санани расмийлаштиришда сўз ва рақамлардан фойдаланишга йўл қўйилади. Масалан: 2021 йил 23 апрель.

32. Ҳужжат лойиҳасининг ички келишуви фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)нинг ўринбосарлари (фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича, оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарлари) шахсий имзодан ташқари, исми, отаси исмининг бош ҳарфлари, фамилияси ва имзолаш санасини ўз ичига олган тегишли визалар билан расмийлаштирилади. Зарур ҳолларда виза қўяётган шахснинг лавозими ҳам кўрсатилади.

Ҳужжат бўйича қўшимчалар ва эътирозлар алоҳида варақда келтирилади. Масалан:

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) маслаҳатчиси

(имзо) С.М. Мирзаев

Қўшимчалар ва эътирозлар илова қилинади. 04.04.2021 й.

Визалар “Имзо” реквизитидан қуйида ёки ҳужжатнинг охириги варағи орқасига қўйилади.

Ташқи келишувда (бошқа ташкилотлар билан) келишув грифи, келишув маълумотномаси расмийлаштирилади.

Келишув грифи “Имзо” реквизитидан қуйида ёки ҳужжатнинг охириги варағи орқасига қўйилади. У қуйидаги элементларни ўз ичига олади: “Келишилган” сўзи, келишган мансабдор шахс лавозими (ташкилот номи ҳам кўрсатилади), шахсий имзо, исми, отаси исмининг бош ҳарфлари ва фамилияси, сана. Масалан:

Келишилган

“Олтинсой” маҳалласи фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)

(имзо) Б.И. Мирзаев 06.04.2021 й.

33. “Имзо” реквизити таркибига ҳужжатни имзолаётган шахснинг лавозими (агар ҳужжат бланкада расмийлаштирилмаган бўлса, тўлиқ, агар бланкада бўлса, қисқа), шахсий имзо ва унинг таърифи киради. Масалан:

“Янги ҳаёт” маҳалласи фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)

(имзо) А.Ж. Тожиёв

Ҳужжат бир неча мансабдор шахслар томонидан имзоланаётганда уларнинг имзоси эгаллаган лавозимига кўра юқоридан пастга қаратиб жойлаштирилади.

Тенг лавозимдаги шахслар томонидан ҳужжат имзоланаётганда уларнинг имзоси бир қаторга жойлаштирилади.

Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) узоқ вақт бўлмаганда ҳужжатларни фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) ўринбосарларидан (фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича, фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарларидан) бири имзолайди. Бунда ҳужжатни имзоловчи шахснинг амалдаги лавозими ва унинг фамилияси кўрсатилади. Ҳужжатнинг лавозим номи олдига эгик чизик қўйиб ёки “ўрнига” сўзини ишлатиб имзолашга йўл қўйилмайди.

34. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан тасдиқланиши керак бўлган ҳужжат қуйидагиларни ўз ичига олган тасдиқлаш грифига эга бўлиши керак: “Тасдиқлайман” сўзи, ҳужжатни тасдиқлаётган шахснинг лавозими, шахсий имзо, исми, отаси исмининг бош ҳарфлари, фамилияси ва сана. Масалан:

“Тасдиқлайман”

Учкўрғон тумани “Янги ҳаёт” маҳалласи

фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли)

имзо А. Маҳмудов

07.04.2021 й.

Тасдиқлаш грифи ҳужжатнинг юқориги ўнг қисмига жойлаштирилади. Тасдиқлаш ҳақидаги имзодан сўнг фуқаролар йиғинининг муҳри қўйилади.

35. Ҳужжатнинг ижроси бўйича топшириқлар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) резолюцияси шаклида берилади. Резолюция таркибига қуйидаги мажбурий элементлар киритилади:

ижрочи (ёки ижрочилар фамилияси);

топшириқ мазмуни;

ижро этиш муддати (зарур ҳолларда);

фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) имзоси;

резолюция қўйилган сана. Масалан:

Б.М. Мирзобоевга

Фуқаролар йиғини кенгаши йиғилишига материал тайёрлашингизни сўрайман.

(имзо) Р.С. Обидов 07.03.2021 й.

36. Фуқаролар йиғинида ҳужжат мазмуни билан таништириш тегишли белгилар билан амалга оширилади.

Ҳужжатнинг тушганлиги ҳақидаги белги ҳужжат биринчи варағининг пастки қисмига қўйилади.

Ҳужжатнинг назоратга олинганлиги ҳақидаги белги ҳужжатнинг биринчи варағи юқори қисмининг ўнг тарафига “Назорат” сўзи ёзилади ёки “Н” белгиси қўйилади.

Ҳужжатнинг ижроси таъминланганлиги ва уни йиғмажилдга жойлаш ҳақидаги белгида қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

ижро тўғрисида гувоҳлик берувчи ҳужжат бўлмаса – қисқача маълумот, ижро тўғрисида гувоҳлик берувчи ҳужжат бўлганда – унинг санаси ва рақамига ҳавола;

“Йиғмажилдга” сўзи;

йиғмажилдлар номенклатураси бўйича ҳужжат сақланадиган йиғмажилд рақами;

ҳужжатни йиғмажилдга жойлаштириш санаси;

ижрочининг имзоси.

Назоратдаги ҳужжатларнинг ижроси тўғрисида белги белгиланган тартибда қўйилади (фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакиллари йиғилиши) қарори — ижро қилинганидан сўнг тегишли қарор билан; фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) топшириғи – фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) резолюцияси билан;

қолганлари – фуқаролар йиғини ходимлари томонидан).

“Йиғмажилдга” белгиси ҳужжат билан ишлаш якунига етказилганлигини билдиради.

Ҳар бир ҳужжат бевосита ижрочи тўғрисидаги белгига эга бўлиши керак. Бундай белги ҳужжатнинг ҳар бир нусхасида, ҳужжатнинг сўнгги варағининг пастки чап қисмида, агар жой бўлмаса — варақнинг орқа томонида қўйиладиган ҳужжат ижрочисининг (ҳужжатни тайёрлаган ходимнинг) фамилияси ва хизмат телефонида иборат. Масалан:

Д.К. Маҳкамов, тел.: 8 (371) 294-45-14.

37. Агар ҳужжатнинг иловалари бўлса – улар ҳақидаги белги куйидагича қўйилади.

Матнда ҳужжатга илова борлиги кўрсатилади. Масалан:

“Ғунча” кўчасида истиқомат қилувчи иловада келтирилган рўйхатдаги хорижда ишлаб келган фуқароларни ишга жойлаштиришга кўмаклашиш чоратадбирлари кўрилсин”.

Маъмурий ҳужжатлар иловалари биринчи варағининг юқориги ўнг қисмида куйидаги шаклда белгига эга бўлиши керак:

(ҳужжат санаси ва рақами, ҳужжат номи)га илова

Ҳужжатга бир нечта иловалар бўлса – уларга тартиб рақами қўйилади.

Агар ҳужжат матнида унга қўшилган иловалар ҳақида эслатиб ўтилмаса, унда иловаларнинг варақлари ва нусхалари сони келтирилган рўйхат келтирилиши керак.

Агар ҳужжатга бошқа, иловалари мавжуд бўлган ҳужжат қўшиб юборилаётган бўлса – унда илова мавжудлиги ҳақида куйидаги шаклда белги қўйилади:

Илова:

Туман молия бўлимининг 30.03.2021 йилдаги 104-1/202-сон хати ва унга илова, жами 16 варақда, 5 нусхада.

Агар илова ҳужжатда кўрсатилган барча олувчиларга юборилмаётган бўлса, унда илова мавжудлиги тўғрисида куйидагича белги қўйилади:

Илова: 5 varaқда, 1 нусхада, биринчи манзилга.

Агар илова брошюраланган бўлса – varaқлар сони кўрсатилмайди.

38. Хужжат нусхаси – хужжатдаги барча реквизитларнинг кўчирилган нусхаси. Кўчирма – хужжат бир қисмининг нусхаси.

Хужжатлардан нусха (кўчирма) фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) рухсати билан берилади. Ходимларнинг шахсий йиғмажилдлари шаклантирилаётганда бошқа ташкилотлардан берилган ва тегишли масалаларни ҳал қилиш учун зарур бўлган хужжатлардан нусха ва кўчирма олишга йўл қўйилади (диплом, туғилганлик ҳақида гувоҳнома ва шунга ўхшаш хужжатларнинг нусхалари).

Хужжатнинг нусхаси (кўчирмаси) фуқаролар йиғини кенгашининг умумий бланкасида чиқарилади ва унинг аслига тўғрилигини тасдиқловчи ходимнинг имзоси билан тасдиқланади.

Агар нусха бланкада чиқарилмаса, лекин хужжатнинг бланкада тайёрланган аслидан олинаётган бўлса - ҳақиқий нусхадаги бланка матни тўлиқ кўчирилади. Нусханинг биринчи varaғи юқоридаги ўнг қисмига “Нусха” белгиси қўйилади. Тасдиқловчи ёзув қўйидаги шаклда киритилади:

Аслига тўғри

Фуқаролар йиғини раиси ўринбосари (имзо) З. Мусаев, 03.04.2021 й.

Тасдиқловчи ёзув “Имзо” реквизитидан пастга қўйилади.

Хужжатнинг нусхаси (кўчирмаси) бошқа ташкилотга юборилаётганда ёки алоҳида шахсларга берилаётганда тасдиқловчи ёзувга муҳр қўйилади.

39. Бланкаларнинг сақланишини таъминлаш ва ҳисобини юритиш мақсадида ҳар қайси турдаги (қарор, хат) бланкалар рақамланган бўлиши керак.

Рақам бланканинг орқа бетидagi юқори қисмининг чап томонига қўйилади.

40. Тушган хужжатларга жавоб хати тайёрланаётганда тушган хатнинг рақами ва санаси кўрсатилади.

41. Ҳар бир фуқаролар йиғини мажлисида (фуқаролар вакилларининг йиғилишида) йиғилиш ўтказилган сана, ҳозир бўлган фуқаролар йиғини аъзоларининг сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар кўрсатилган ҳолда баённома юритилади.

Йиғилиш баённомаси ушбу Низомга 6-иловага мувофиқ шаклда расмийлаштирилади.

Фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) баённомаси ва қарорини фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли) имзолайди. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) йўқлигида, мажлисда раислик қилган унинг ўринбосаридан бири имзолайди.

42. Йиғилиш баённомасининг санаси йиғилиш ўтказилган кун ҳисобланади. Йиғилиш баённомаси тартиб рақами йил мобайнида хронологик тарздаги кетма-кетликда белгилаб борилади. Кейинги йил тартиб рақамлари янгидан бошланади.

43. Йиғилиш баённомаси матни кириш ва асосий қисмдан иборат бўлади. Йиғилиш баённомаси матнининг кириш қисмида йиғилиш иштирокчиларининг сони, таклиф қилинганларнинг фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилади.

Йиғилиш баённомасида раислик қилувчининг исми, отаси исмининг бош ҳарфлари, фамилияси, муҳокама қилинадиган масалалар, ушбу масалалар бўйича маърузачиларнинг исми, отаси исмининг бош ҳарфлари ва фамилияси, регламент кўрсатилган кун тартиби ёзилади.

Йиғилиш баённомасининг асосий қисми кун тартиби бандларига мувофиқ тарзда бўлимларга ажратилади. Ҳар бир бўлим “эшитилди – сўзга чикдилар – қарор қилинди” тартиби бўйича тузилади.

44. Йиғилиш баённомаси санаси йиғилиш ўтказилган сана ҳисобланади.

45. Йиғилиш баённомаси йиғилиш ўтказилган санадан 3 кундан кўп бўлмаган муддатда расмийлаштирилиши ва имзоланиши керак.

46. Фуқаролар йиғини кенгаши, фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар ва Тафтиш комиссияси, фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари йиғилишлари баённомалари ушбу Низомнинг 42-46-бандларига мувофиқ расмийлаштирилади.

47. Йиғмажилдлар номенклатураси – фуқаролар йиғинида юритиладиган, сақлаш муддати кўрсатилган, белгиланган тартибда расмийлаштириладиган йиғмажилдлар сарлавҳаларининг тизимлаштирилган рўйхатидан иборат бўлади.

Йиғмажилдлар номенклатураси йиғмажилдларни тўғри шакллантириш, уларни ҳисобга олиш ва излаб топишни таъминлаш, ҳужжатларнинг сақланиш муддатини кўрсатиш учун тузилади.

48. Фуқаролар йиғини йиғмажилдларининг номенклатураси масъул ходим томонидан тайёрланади.

Йиғмажилдлар номенклатураси фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан тасдиқланади.

Йиғмажилдлар номенклатураси 5 йилда бир мартадан кам бўлмаган муддатда ёки фуқаролар йиғинининг вазифалари ва таркибий тузилиши ўзгарган вақтда қайта тузилади ва тасдиқланади.

49. Йиғмажилдлар номенклатурасига ушбу Низомнинг 11-бандида кўрсатилган йиғмажилдлар, шунингдек, ахборот-маълумотнома ва назорат картотекалари, шахсий йиғмажилдлар киритилади.

Йиғмажилдлар номенклатурасига босма нашрлар, брошюралар, ахборот-маълумотномалар, маълумот варақалари, бюллетенлар, кўрсаткичлар, экспресс-маълумотлар киритилмайди.

50. Йиғмажилдлар номенклатураси бўлимлари фуқаролар йиғинининг таркибий тузилишига мувофиқ жойлаштирилади. Таркибий тузилмалар ичида йиғмажилдлар муҳимлик даражаси бўйича куйидагича тартибда жойлаштирилади:

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар;

фуқаролар йиғини мажлисининг (фуқаролар вакилларининг йиғилишининг) ташкилий-фармойиш ҳужжатлари;
фуқаролар йиғини кенгашининг ташкилий-фармойиш ҳужжатлари;
йиғилиш баённомалари ва уларга тегишли материаллар;
режалар, сметалар, ҳисоботлар;
маърузалар, шарҳлар, хизмат хатлари;
ёзишмалар;
маълумотномалар, далолатномалар, маълумотлар;
лимитлар, буюртмалар;
фуқаролар йиғинининг асосий фаолият йўналишлари бўйича комиссиялар ҳар бирининг ишлари алоҳида тарзда;
фуқаролар йиғини Тафтиш комиссиясининг ишлари;
фуқаролар йиғинидаги “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмасининг ишлари;
фуқаролар йиғинидаги “Кексалар маслаҳати” гуруҳининг ишлари;
“Аёллар маслаҳат кенгаши”нинг ишлари;
“Фидокор ёшлар” жамоатчилик патруль гуруҳининг ишлари;
фуқаролар йиғинида тадбиркорлик бўйича маслаҳат маркази ташкил этилган бўлса, маслаҳат марказининг ишлари;
рўйхатлар;
ахборот-маълумот картотекаси.

51. Йиғмажилдлар номенклатурасидаги йиғмажилдлар сарлавҳалари уларда мавжуд бўлган ҳужжатларнинг таркиби ва мазмунини акс эттириши керак. Номенклатурадаги йиғмажилдлар сарлавҳалари уларда доимий ва вақтинча сақланадиган ҳужжатларни алоҳида гуруҳлашни ҳисобга олган ҳолда шакллантирилади.

Ҳар бир сарлавҳада ҳужжатнинг турини (турларини), мазмунини, ёзишмаларда эса корреспондентни кўрсатиш керак.

Маъмурий ҳужжатлар ёки йиғилиш баённомаларини ўз ичига олган йиғмажилдлар сарлавҳасида уларнинг асли ёки нусхаси эканлиги кўрсатилиши керак.

Агар йиғмажилд таркиби бир неча турдаги ҳужжатлардан иборат бўлса, бир масалага оид, лекин иш юритиш кетма-кетлиги бўйича ўзаро боғлиқ бўлмаса, сарлавҳаларда “ҳужжатлар” атамаси қўлланилади. Умумлаштирувчи ҳужжатга (масалан, йиғилиш баённомаси) илова ҳужжатлар ҳам “ҳужжатлар” тушунчаси билан белгиланади.

52. Йиғмажилд индекси икки элементдан иборат бўлади: фуқаролар йиғини ва унинг органлари рақами ва ушбу тузилма қисми доирасидаги тартиб рақами (01-1, 01-2, 02-1 ва бошқалар).

Масалан:

фуқаролар йиғини мажлиси (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) – 01-1, 01-2 ва бошқалар;

фуқаролар йиғини кенгаши – 02-1, 02-2 ва ҳ. к.;

фуқаролар йиғинининг оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияси – 03-1, 03-2 ва ҳ. к.;

фуқаролар йиғинининг хотин-қизлар билан ишлаш бўйича комиссияси – 04-1, 04-2 ва бошқалар.

Йил давомида янги тузилган йиғмажилдлар номлари йиғмажилдга қўшимча тарзда киритилади. Шу мақсадда йиғмажилдлар номенклатурасининг ҳар бир бўлимида захира рақамлар қолдирилади.

53. Йил якунида йиғмажилдлар номенклатураси охирида юритилган йиғмажилдлар сони тўғрисида ёзув киритилади.

54. Йиғмажилдларни шакллантириш – бу йиғмажилдлар номенклатурасига мувофиқ ижро қилинган ҳужжатларни йиғмажилдларга гуруҳлашдир.

Йиғмажилдларни шакллантириш масъул ходим томонидан назорат қилинади.

Йиғмажилдларни шакллантиришда қуйидаги умумий қоидаларга риоя қилиниши керак:

йиғмажилдга фақат ижро қилинган, тўғри расмийлаштирилган ҳужжатларни жойлаштириш;

муайян масалага оид барча ҳужжатларни биргаликда жойлаштириш;

иловаларни асосий ҳужжатлар билан бирга жойлаштириш;

йиғмажилдда бир календарь йилга оид ҳужжатларни жамлаш (кейинги йилга ўтувчи йиғмажилдлардан ташқари);

доимий ва вақтинча сақланадиган ҳужжатларни алоҳида гуруҳлаб йиғмажилдга жойлаштириш.

Йиғмажилдда қайтарилиши лозим бўлган ҳужжатлар, ортиқча нусхалар, ҳужжатнинг қоралама варианты бўлмаслиги керак;

Йиғмажилдда варақлар сони 250 тадан ошмаслиги зарур. Варақлар сони кўп бўлганда иккинчи ва ундан кейинги жилдлар юритилади.

55. Кадрлар масалаларига оид ҳужжатлар алоҳида шакллантирилади.

Маъмурий ҳужжатлар ва йиғилиш баённоналари хронологик тарзда, тегишли рақамлари бўйича жойлаштирилади.

56. Ёзишмалар календарь йил даври учун йиғмажилдга аниқ масалалар бўйича гуруҳланади ва хронологик кетма-кетликда тизимлаштирилади.

Жавоб ҳужжати сўров ҳужжатидадан кейин қўйилади.

57. Режалар, ҳисоботлар, сметалар уларнинг лойиҳаларидан алоҳида гуруҳлантирилади.

58. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли), фуқаролар йиғини раисининг (оқсоқолининг) ўринбосарлари (фуқаролар йиғини раисининг оила, хотин-қизлар ва ижтимоий-маънавий масалалар бўйича ҳамда ободонлаштириш, томорқа ва тадбиркорлик масалалари бўйича ўринбосарлари), оила ва хотин-қизлар билан ишлаш бўйича мутахассиснинг шахсий варақалари йил давомида мустақил йиғмажилдларга гуруҳланади.

Жамоатчилик асосида фаолият кўрсатадиган фуқаролар йиғини фаоллари – фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) маслаҳатчилари (фуқаролар йиғини раисининг ёшлар масалалари бўйича ҳамда кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича маслаҳатчилари), фуқаролар йиғини фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича комиссиялар, Тафтиш комиссияси ва фуқаролар йиғини фаолиятига кўмаклашувчи жамоатчилик тузилмалари аъзоларининг шахсий варақалари ҳам алоҳида йиғмажилдларга гуруҳланиши мумкин.

59. Фуқаролар йиғинида ҳужжатларнинг сақланиши масъул ходим томонидан таъминланади.

60. Идоравий архивга ёки тегишли архивга берилган, доимий ва вақтинча (10 йилдан ортиқ) сақланадиган ҳужжатлар, улар бўйича иш юритиш тугатилгандан 2 йил ўтгандан сўнг тартибга келтирилиши керак.

Ҳужжатларни тартибга келтириш конунчилик ҳужжатларида белгиланган талаблар асосида амалга оширилади.

Йиғмажилдлар тикилади, мавжуд талабларга мувофиқ расмийлаштирилади ва уларга рўйхатлар тузилади (доимий ва фуқаролар йиғини фаолларига доир ҳужжатларга алоҳида).

Сақлаш муддатлари тугаган ҳужжатлар бўйича масъул ходим фуқаролар йиғини кенгаши аъзолари иштирокида ҳужжатларни йўқ қилишга ажратиш далолатномасини тузади.

Рўйхатлар ва далолатномалар тегишли архивнинг эксперт-текшириш комиссиясига кўриб чиқиш учун тақдим этилади. Рўйхатлар ва далолатномалар тегишли архивнинг эксперт-текшириш комиссияси томонидан маъқуллангандан сўнг фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан тасдиқланади.

Тасдиқланган далолатномаларга мувофиқ ҳужжатларни йўқ қилиш фуқаролар йиғини кенгаши томонидан амалга оширилади.

61. Ходим ишдан бўшаганда ёки бошқа ишга ўтганда ижроси тугалланмаган ва унинг ҳисобида бўлган йиғмажилдлар ушбу лавозимга янги тайинланган ходимга ёки унинг мажбуриятлари зиммасига юкланган ходимга ҳисобга олиш карточкаси ёки рўйхатга олиш дафтарига имзо қўйдирган ҳолда топширилади.

Ишдан бўшаган ёки бошқа ишга ўтган ходим олган ҳужжатларини (регламент, йўриқнома, низом ва б.), методик адабиётларни масъул ходимга топширади.

4-боб. Яқунловчи қоида

62. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар конунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни
ташқил қилиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

**Фуқаролар йиғинларида рўйхатга олинмайдиган келиб
тушган ҳужжатларнинг
РЎЙХАТИ**

Т/р	Ҳужжат тури
1.	Хизмат сафари ва меҳнат таътилига рухсат бериш сўралган хатлар.
2.	Реклама хабарлари, плакатлар.
3.	Табрик хатлари ва таклиф чипталари.
4.	Бухгалтерия ҳужжатлари.
5.	Нашрлар (китоблар, журналлар, бюллетенлар).
6.	Ойлик ва чораклик ҳисоботлар.
7.	Статистик ҳисоботлар шакллари.

Изоҳ. Ушбу рўйхатнинг 1, 2, 4, 5, 6 ва 7-бандларида кўрсатилган ҳужжатлар алоҳида ҳисобга олинади.

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил
қилиш тартиби тўғрисидаги низомга
3-илова

НАМУНА

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Фуқаролар йиғини раиси
(оқсоқоли)

(Ф.И.О.)

202__ йил “__” _____

ЙИҒМАЖИЛДЛАР НОМЕНКЛАТУРАСИ

№ _____

(тузилган жойи)

_____ йил учун

Йиғмажилд индекси	Йиғмажилд сарлавҳаси (жилд, қисм)	Йиғмажилдлар сони (жилдлар, қисмлар)	Йиғмажилдни сақлаш муддати ва рўйхат бўйича модданинг тартиб рақами	Изоҳ
1	2	3	4	5

Ўринбосар

(имзо)

(Ф.И.О.)

“КЕЛИШИЛГАН”*

_____ (вилоят, шаҳар) архив иши
бошқармаси Эксперт-текшириш
комиссиясининг __ йил __ даги
_____ -сон баёни

*) Агар фуқаролар йиғини давлат архивининг жамлаш манбаига киритилган бўлса,
у ҳолда йиғмажилдлар номенклатураси тегишли давлат архиви ёки архив иши бошқармаси
Эксперт-текшириш комиссияси билан келишилади.

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил
қилиш тартиби тўғрисидаги низомга
4-илова

НАМУНА

Назорат карточкаси

олд тарафи

А 5 (210x148)шаклда

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Корреспондент _____

Ҳужжатнинг тушган санаси ва индекси _____

Ҳужжатнинг санаси ва индекси _____

Қисқача мазмуни _____

Резолюция ва ижрочи тўғрисидаги маълумотлар _____

Ҳужжатнинг ижроси тўғрисида маълумот _____

(орқа тарафи)

Ҳужжатни олганлиги тўғрисида
ижрочининг имзоси _____

Сана _____

Назорат белгилари _____

Фонд № _____

Рўйхат № _____

Йиғмажилд № _____

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил
қилиш тартиби тўғрисидаги низомга
5-илова

НАМУНА

Фуқаролар йиғини ҳужжати бланкасининг шакли

Ўзбекистон Республикаси
Тошкент шаҳар
Шайхонтоҳур тумани
“Гулобод” маҳалла
фуқаролар йиғини

O‘zbekiston Respublikasi
Toshkent shahar
Shayxontohur tumani
“Gulobod” mahalla
fuqarolar yig‘ini

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани Гулобод мавзеси, 26-уй, 12-хонадон
Тел/факс 8 (371) 243-13-35 Web: www.mumfy.uz , e-mail: mumfy@inbox.uz
СТИР 000186141, МФО 00423, Х/Р 23404000900101017181

№ _____

даги № _____ га

Фуқаролар йиғинларида иш юритишни ташкил
қилиш тартиби тўғрисидаги низомга
6-илова

НАМУНА

Фуқаролар йиғини (фуқаролар вакилларининг йиғилиши) баённомаси шакли

“ _____ ” фуқаролар йиғинининг
_____ -сон баённомаси

20 __ йил “ ___ ” _____ туман (шаҳар)

Раислик қилувчи: Ф.И.О

Қатнашганлар: Жами ___ киши.

Ҳовлилар, уйлар, кўчалар, маҳалладан фуқароларнинг
вакиллари ___ киши.

Таклиф этилганлар: Кенгаш аъзолари: ___ киши.
Ташкилотлар вакиллари (Ф.И.О., иш жойи, лавозими).

КУН ТАРТИБИ:

- 1.
- 2.
- 3.

ЭШИТИЛДИ:

Маърузачи: Ф.И.О

Сўзга чиқдилар: Ф.И.О

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

Мажлис котиби	имзо	Ф.И.О
Мажлис раиси	имзо	Ф.И.О

М.Ў.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил “18” июндаги 380-сон қарорига
6-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган
деб эътироф этилаётган қарорлари
рўйхати**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2013 йил 7 октябрдаги 274-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2013 й., 10-сон, 72-модда).

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” 2017 йил 21 декабрдаги 1008-сон қарорининг 3-банди.

3. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизимини тубдан ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 12 декабрдаги ПФ–5278-сон Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хизматлари агентлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида” 2017 йил 12 декабрдаги ПҚ–3430-сон қарори)” 2018 йил 22 январдаги 40-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2018 й., 1-сон, 19-модда) илованинг 10-банди.

4. Вазирлар Маҳкамасининг “Фуқаролар йиғинининг яраштириш комиссияси тўғрисидаги намунавий низомга қўшимча ва ўзгартириш киритиш ҳақида” 2018 йил 15 февралдаги 110-сон қарори.

5. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида” Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 14 сентябрдаги ЎРҚ–446-сон Қонуни)” 2018 йил 22 февралдаги 134-сон қарорига илованинг 4-банди.

6. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 2 февралдаги ПФ–5325-сон Фармони)” 2018 йил 3 майдаги 327-сон қарорининг 3-банди.

7. Вазирлар Маҳкамасининг “Фуқаролар йиғини ҳузуридаги “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмаси фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2018 йил 19 июлдаги 554-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2018 й., 7-сон, 186-модда).

8. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикасининг “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида” 2018 йил 15 октябрдаги ЎРҚ–498-сон ва “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) сайлови тўғрисида” 2018 йил 15 октябрдаги ЎРҚ–499-сон қонунлари)” 2019 йил 15 январдаги 33-сон қарори.

9. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Жамоат хавфсизлигини таъминлаш самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2018 йил 24 декабрдаги ПҚ–4075-сон қарори)” 2019 йил 22 апрелдаги 346-сон қарорининг 4 ва 13-бандлари.

